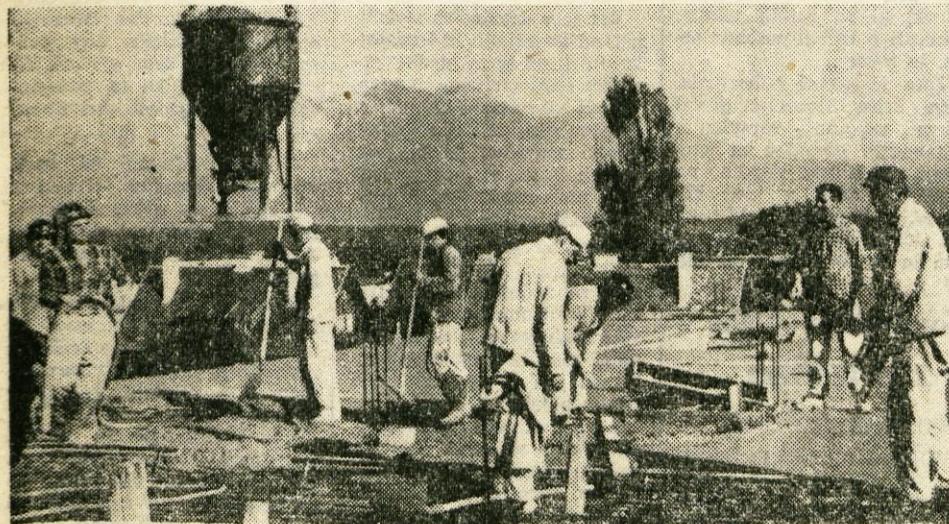

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Letošnje poletje ni bilo uspešno le za kmete, marveč tudi za gradbince. Naš fotoreporter je obiskal delavce SGP Projekt iz Kranja na gradbišču med Zlatim poljem in Rupo. Ker je vreme ugodno za gradnjo, računajo, da bodo lahko gradili po načrtu in bodo prvi bloki vseljivi že prihodnje leto. — Foto: F. Perdan

Grenka protislovja

Letošnji 24. oktober je že dvalindvajseti po vrsti. Dvalindvajset let se organizacija združenih narodov prizadeva za tisto, za kar je bila ustavljena — za mir, odpravo zatiranja in bede.

Letos je generalni sekretar U. Tant rekel, da je po njegovem mnenju najvažnejše, kakšen odnos imajo države do ustanovne listine. Žal vsakodnevna poročila kažejo, da ravno tiste članice, ki bi morale najbolj spoštovati načela, grozijo danes s silo in jo tudi uporabljajo. Prav največji in najmočnejši skušajo danes reševati grenka protislovja z vojno, pri tem pa se nočejo zavestiti, da ravno vojne ustvarjajo nova protislovja in prepadne med narodi.

Prenekatera trpka je bila že izrečena na račun svetovne organizacije. Očitali so ji, da ni uspešna in premalo elastična pri reševanju sporov in v prizadevanjih za mir. To pa so več ali manj jalove obtožbe. Zavedati se moramo, da je svetovna organizacija takšna, kakršne so pač njene članice; posebno tiste, ki so najmočnejše in zato tudi najbolj odgovorne za mir.

Ne samo vojne in oboroževalna tekma, ne samo beda nekaterih in moč ter bogastvo drugih in ne samo zatiranje ter sovraščvo, ampak predvsem želje po lepši prihodnosti in enakosti vseh na svetu terjajo od članic organizacije združenih narodov, da spoštujejo ustanovna načela.

A. Z.

Ob mednarodnem dnevu solidarnosti z bojem vietnamskega ljudstva

»Končajte vojno!«

Ob 21. oktobru, mednarodnem dnevu solidarnosti z bojem vietnamskega ljudstva, so bile po vsej Gorenjski najrazličnejše protestne manifestacije proti ameriški agresiji v Vietnamu. Šole, delovni kolektivi in družbenopolitične organizacije in društva so na tak ali drugačen način povedali, da so proti tej zločinski vojni, zahvalili so umik ameriških agresorjev iz Vietnam, zahvalili so mir. »Končajte vojno!« — to je na kratko bistvena vsebina protestnih zborovanj, sestankov, protestnih pisem, šolskih nalog itd.

Po vsej Gorenjski so v šolah posvetili uro ali dve vojni v Vietnamu, dijaki so se podrobneje seznanili s to vojno, poslušali so razlage o

zgodovini ameriške agresije v Jugovzhodni Aziji in pisali o tem. Tudi v delovnih organizacijah so prirejali podobna zborovanja. Na Jesenicah je bilo v soboto protestno zborovanje pred gimnazijo, v Radovljici pa so v petek poslali s seje občinske konference SZDL protestno pismo republiškemu koordinacijskemu odboru v Ljubljano, v katerem zahtevajo umik Američanov in mirno rešitev spora.

Zapišeno lahko, da so ljudje po vsej Gorenjski spontano povedali in pokazali, da so proti tej zločinski vojni. To potrjujejo tudi podatki o pomoči, ki so jo delovne organizacije in posamezniki nakanali žrtvam imperialistične agresije v Vietnamu.

a

Sindikat o zaposlovanju

Škofja Loka, 24. oktobra. — Danes popoldan je bila v Škofji Luki razširjena seja sveta občinskega sindikalnega sveta, na kateri so razpravljali o problemih zaposlovanja v občini in o pripravah na občni zbor.

Razprave o prvi točki dnevnega reda so se udeležili tudi predstavniki delovnih in družbenih organizacij. Zbrani so ugotovili, da je problem nezaposlenih v občini trenutno zelo preč, posebno to velja za Poljansko dolino. Delovne organizacije namreč v zadnjem času ne odpirajo več novih delovnih mest, ker so v težjem gospodarskem položaju in iščejo pri kadrih notranje rezerve.

Na seji so se zavzemali za to, da bi imela družba preko zavodov za zaposlovanje večji vpliv na to, kdo naj dobi zaposlitev in da bi se tudi občinska skupščina vključila v reševanje te problematike, predvsem tako, da bi usmerila v to sredstva skupnih rezerv gospodarskih organizacij, ker same niso sposobni hkrati organizirati in širiti svojo proizvodnjo ter odpirati delovna mesta. O tej razpravi bomo več poročali v prihodnji številki Glasa.

S. Z.

KRANJ — sreda, 25. 10. 1967

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

Veletrgovsko podjetje
Kokra Kranj

Potrošniki!

Blagovnica Kranj

vam je za jesen in zimo pripravila v svojih oddelkih:

- ženski
- moški
- krojaštvo, bazarski
- kozmetika, igrače in fotomaterial
- manufaktura
- konfekcija
- torbice, športne potrebščine in
- dojenček

Bogato izbiro najraznovrstnejših izdelkov domačih tovarn in blaga iz uvoza.

Ugoden nakup, vaše in naše zadovoljstvo

Za obisk se priporoča

KOKRA - BLAGOVNICA

Industrijska podjetja v kranjski občini

Proizvodnja, izvoz in dohodki večji

V industrijskih podjetjih v kranjski občini so v septembri precej narasli proizvodnja, izvoz in osebni dohodki v primerjavi z avgustom in julijem. Prav tako se je zmanjšal zaostanek plačane realizacije za predvidenim programom na 6,8 odstotka. Zmanjšale so se tudi zaloge izdelkov za 3,5 odstotka, živiljenjski stroški pa so se povečali za 2,2 odstotka.

Izvoz je bil v industrijskih podjetjih večji od predvidenega programa. Zaloge izdelkov pa so se od konca junija do septembra znižale za 8,5 odstotka. V zadnjih treh mesecih sta se povečala tudi turistični promet in količinska proizvodnja, ki je bila v tričetrletju za 10,1 odstotka večja kot v istem času lani.

V devetih mesecih so kranjska industrijska podjetja izpolnila 79,4 odstotka predvidenega izvoznega programa. Vendar pa sta k temu največ pripromogli tovarni Planika in Iskra. Planika je izvozila do konca septembra že za skoraj tri milijone dolarjev izdelkov in presegla letošnji program izvoza za 47,6 odstotka. V primerjavi z minulim letom pa je do sedaj izvozo več kot lani edino še podjetje LIK, medtem ko so vsa ostala podjetja izvozila manj. Vendar pa v nekaterih podjetjih predvidevajo, da bodo do konca leta še popravili slabe izvozne rezultate v primerjavi z minulim letom. Enajst podjetij je do konca septembra izvozilo za več kot sedem milijonov dolarjev izdelkov. Od tega 47,9 odstotka v države s čvrsto valuto, 37,8 odstotka v vzhodne države in 14,3 odstotka v druge države.

Zaloge izdelkov pa so konec septembra znašale v enajstih podjetjih skoraj sedem milijard starih dinarjev in so bilo za 52,2 odstotka večje, kot je znašala poprečna enomesecačna proizvodnja v teh industrijskih podjetjih v devetih mesecih. Največ zalog (za tri milijarde 350 milijonov) ima še vedno Tekstilindus. Sledijo pa IBI z milijardo dvesto milijonov, Savo z eno milijardo itd. V primerjavi z avgustom so se zaloge zmanjšale v Kranjskih opekarnah, LIK, Tekstilindusu, IBI in Planiki, najbolj pa so se povečale v Savi.

V primerjavi z julijem so se v avgustu povečali tudi osebni dohodki zaposlenih v kranjski občini. V gospodarstvu so se povečali za 1,5 odstotka, v negospodarstvu pa za 0,3 odstotka. Prav tako so se v septembri povečali tudi živiljenjski stroški. Cene so se zvišale tkaninam, konfekciji, obutvi in storitvam. Znižale pa so se prehrambenim izdelkom.

A. Z.

S konference turističnih društev loške občine

Dobro opravljeno delo

V sredo popoldne je bila v znani gostilni Tabor v Gorjeni vasi redna plenarna konferenca turističnih društev škofjeloške občine. Predsedniki turističnih društev se namreč približno na vsake tri mesece zberejo in razpravljajo o problemih in delu turističnih društev. Na zadnji konferenci so največ govorili o tem, kakšne so bile priprave in uspehi v mednarodnem turističnem letu.

Letos spomladni so turistična društva imenovala poseben odbor za delo v mednarodnem turističnem letu. V okviru odbora so delovale štiri skupine. Skupina za urejanje vprašanj na področju gostinskega in turističnega organizacij je pregledala vse zasebne turistične sobe in postavila zahteve za odstavitev pomanjkljivosti. Organizirala je tudi seminar za trgovske in gostinske delavce. Skupina za olješavo in ureditev naselij je prek krajevnih skupnosti in komunalnih podjetij zahtevala ureditev naselij. Cestnemu podjetju pa so poslali predlog za urejanje nekaterih cest.

Skupina za kulturno in zavorno življenje je predlagala gostinskim podjetjem naj v sezoni poskrbijo za plesne prireditve, vendar je bil dosegren uspeh le v Trebiji. Zelo dobro je uspel turistični teden v Škofji Loki, Groharjeva kolonija. Izredno lep uspeh pa so dosegli tudi železniki s tradicionalnim čipkarskim dnem. Največ dela je opravila komisija za propagando, ki je poskrbela za izdajo prospekta in zbrala precej denarja za reklamni vložek. Nadalje je poskrbela za izdelavo reklamnih tabel za označevanje turističnih sob, ki bodo enotne, postavili pa jih bodo pred začetkom turistične sezone. Ker je v Škofji Loki in njeni okolici vrsta kulturnih spomenikov, ki dolej niso vidno označeni in je zato obisk turistov manjši kot bi bil lahko, bodo postavili še napisne table z označevanjem turističnih in kulturnih znamenitosti. Poskrbeli bodo tudi za boljše prometne značke, saj so sedanji zelo pomanjkljivi in sicer nepoučen turist težko izbere zaželeno pot.

Odbor za delo v mednarodnem turističnem letu je svoje delo opravil zelo dobro. Zato so prisotni predlagali turistični zvezi Slovenije, da članoma odbora bo t. Kreku in Rajglju, ki imata največ zaslug za uspešno delo, podeliti posebno priznanje.

Na konferenci so govorili tudi o delu skupnega turističnega biroja v Škofji Loki. Ta sedaj posluje v okviru turističnega društva Škofja Loka, delia pa tudi za turistična društva obeh dolin. Ker so nekateri udeleženci kon-

ference menili, naj bi biro posloval samostojno, to pa bi bilo povezano z večjimi stroški poslovanja, so se dogovorili, da bodo o tem vprašanju ponovno razpravljali na sestanku predsednikov turističnih društev.

Zivahnega debata se je razvila tudi glede turistične takse. Prisotni so menili, da bi morala ta v celoti ostati turističnemu društvu, kjer je bila zbrana.

S. Zupan

Konferanca komunistov tržiške občine

Izboljšati delo z mladino

Odslej v občini 7 krajevnih organizacij — Stane Mešič ponovno izvoljen za sekretarja

V Tržiču se je v petek sejala prva konferenca zveze komunistov, ki bo odslej vodilno telo te organizacije v občini. Udeležila sta se tudi predsednik kontrolne komisije CK ZKS Jaka Žen in delegacija okrajnega komiteja KP za celovski okraj.

Po izvolitvi delovnega predsedstva in organov konferenca je o dosedanjem delu zveze komunistov spregovoril sekretar občinskega komiteja Stane Mešič. V svojem govoru se je dotaknil trenutnega mednarodnega položaja in vloge, ki jo ima Jugoslavija v prizadevanju za rešitev sedanjih spornih vprašanj v svetu. Podrobnejše pa se je zadržal pri gospodarskem stanju v občini in pri problemih, ki so se pojavljali v reformnem času. V zvezi s tem pa je še posebej poudaril vlogo komunistov za doseganje ciljev reforme in še večjo uveljavitev samoupravljanja. Menil je, da nova organizacija zveze komunistov v tržiški občini daje osnove za boljše delo. Seveda pa organizacija sama še ne pomeni vsega, končni uspeh je odvisen predvsem od aktivnosti članov.

V razpravi, ki je bila zelo živahnega, so se delegati predvsem zadržali pri vprašanju sodelovanja komunistov z drugimi organizacijami, predvsem s SZDL, z mladinsko organizacijo itd. Razprava je pokazala, da je vloga komunistov v navedenih organizacijah sorazmerno majhna. Tako le vsak deseti komunist deluje v vodstvih organizacij SZDL, pa tudi sicer komunisti ne zagovarjajo dovolj uspešno politike ZK v javnem življenju. Tu se nihče ne more izgovarjati da ni obveščen, saj je za to na voljo dovolj sredstev javnega obveščanja.

Posebno kritično so obravnavali delo z mladino. Mnogo so govorili o vzgojnih metodah, ki bi bile potrebne, da bi pritegnili mladino k večje-

Zdravstveno varstvo otrok je sestavni del otroškega varstva. Razvija se prek disperzijerjev in posvetovalnic, ambulant in patronažne službe. Število obolelih otrok je pri nas zelo visoko. Tudi takih otrok, ki so zaradi telesne slabosti potrebljeni posebne nege, je precej.

Zato je glavni odbor redčega križa Slovenije poslal vsem vzgojno-varstvenim ustanovam ponudbo za letovanje predšolske mladine na Debeli rtič v jesenskih mesecih. Okrevališče je pozimi dobro vzdrževano, jesenska in zimska klima pa sta

izredno ugodni za zdravljenje otrok, ki trpe zaradi kroničnih dihalnih obolenjih, enuzre in drugih bolezni. Na Debeli rtiču letujejo tudi rekonevalcenti in slabokrvni otroci.

Ker je v vzgojno-varstvenih ustanovah zajetih le 4 odstotke otrok, so se za otroke, potrebne zdravstvenega varstva, zavzeli zdravstveni domovi in društva prijateljev mladine. Doseči moramo, da bi vsak oboleli in zdravstvenega varstva potreben otrok, to varstvo tudi imel.

Trenutno je največje vprašanje, kako zagotoviti sredstva za zadnje letosnje tromesečje. Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja do sedaj niso izkoristile možnosti, ki jim jo daje zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem zavarovanju — to je, da določijo, kakšen obseg bo imelo zdravstveno varstvo z dodatnim prispevkom zavarovancev. Mnoge delovne organizacije pa zatrjujejo, da bodo za svoje delavce in njihove otroke skrbile same.

Zveza društev prijateljev mladine v Ljubljani predлага v informaciji glede na utemeljene potrebe naslednje:

1. komunalne skupnosti socialnega zavarovanja naj ponovno razpravljajo o določenem obsegu sredstev, ki bi jih zagotovili za zdravstveno varstvo otrok za zadnje letosnje tromesečje;

2. k tem sredstvom naj del denarja prispevajo delovne organizacije kot splošno pomoč vsakemu obolelemu otroku ali pa kot pomoč pri zdravljenju posameznega otroka njihovega delavca;

3. del stroškov za bivanje otrok v zdravilišču naj prispevajo starši sami v vseh tistih primerih, ko ta prispevek ne bi ogrožal vzdrževanje družine;

4. Sodelovale naj bi tudi občinske skupščine, društva redčega križa, zveze borcev, centri za socialno delo in drugi socialno varstveni organi.

Oskrbni dan v okrevališču Debeli rtič stane dnevno 19 novih din. Polovico stroškov zdravljenja naj bi prispevale delovne organizacije, četrtno ali manj starši, ostalo pa druge organizacije ali sklad socialnega zavarovanja. Nekatere delovne organizacije že kažejo razumevanje za reševanje teh problemov. Denar, izdan za zdravje otroka, je brez dvoma dobro naložen.

V zdravstvenih domovih prav sedaj pregledujejo obolele otroke, ki so potrebni zdravljenja v zdraviliščih. Starši, ki bi želeli dati otroke na letovanje ali zdravljenje v otroško okrevališče Debeli rtič, naj jih pripeljejo v otroški disperzor v Kranju. Prijave sprejema tudi društvo prijateljev mladine pri občinski skupščini Kranj.

Z našimi fanti — nasledniki v Beli krajini

Štiriindvajsetletnica pod Rogom

Slana je kar hrešala pod čevlj, mraz je silil za ovratnik in mesec med svetlimi zvezdami se je zdele še večji, bolj mrzel kot navadno. Ura še ni bila pet, jesenska noč je bdelna nad Belo krajino, ko smo se v soboto, 21. oktobra, ustavili na vzpetini pri Gaberju pri Semiču pod gozdovim obsežnega Roga. Celotna ravnina tja do višjih vzpetin nekje onstran Kolpe in Župančeve Vinice, vse je bilo pokrito z gosto megleno odojo. In prav ta odeja je tudi zadrževala mirno noč med našimi fanti — vojaki vseh rodov zagrebskega vojnega območja, ki so se na tem območju »spopadli« z modernim orožjem v dobro pripravljenih vajah.

To tretje jutro so vsi nestrpo pričakovali. To velja za domačine kakor tudi za vojaške voditelje, ki so že obzori ali pa še prej pričakovali začetek srditih in odločilnih bojev med »braniči« in ki so bili pred tremi dnevi v tem primeru »sovražniki«, »napadci«. Braniči so bili zavzeli te kraje in so jim ljudje v svoji šegavosti in z nasmehom rekle kar »ta bejli«, čeprav so jih povsod pri-

jazno pozdravljali, vabili v hišo, jim ponujali sadje, pičače, spraševali, kje so doma in jim pripovedovali, kako je bilo tam za časa osvobodilnega boja. »Naši« — »napadci« — ki naj bi v tem tretjem dnevu osvobodili Belo krajino in morda nekje pod Gorjanci dokončno obkolili in »uničili sovražnika«, pa so bili to noč še tam nekje pri Vinici.

Prav prejšnji dan, v petek, je prišlo tam do hudih bojev. »Napadci« so presenetili. V dobrini so imeli kar v dveh krajih mostove prek Kolpe. Vnel se je srdit boj. Zabobneli so topovi, zabrneli tanki in eksplodirali celo dve »atomski bombi«. »Braniči« so zatem šli v napad. Tankisti in padalci iz zraka, piloti z raketami. Vse, kar so imeli na razpolago eni in drugi, so skušali čim bolj strateško uporabljati in usmerjati, da bi s čim manjšimi izgubami in čim večjim uspehom dosegli svoj cilj.

Gosta megla pa je zadržala to jutro mirne duhove. Bili so le manjši spopadi. Močno pa je v tej zadnji noči iznenadila »partizanska« enota. Rezervni podpolkovnik Jurij

Levičnik jo je vodil na držno akcijo pri Javorju, kjer so »uničili« cesto in onemogočili »sovražniku« morebitni umik prek Gorjancev na vomeško stran.

Še nekaj po osmi uri, čeprav je bilo proti Črnomlju in proti Kolpi še dokaj zamgljeno, so se vneli boji. Iz gmovja, nedaleč od Semiča, so zagrmeli topovi. Dim je označil njihova mesta. Zatem podobno tam nekje daleč pri Stari Lipi in pod Tančgorom za Metliko. Izvidniška letala so se v krogih spuščala nad ravnino in izginjala v daljavi, noseč natančne fotografiske posnetke, s katerimi so vojaški strokovnjaki v nekaj minutah lahko ugotovili »sovražnikove« položaje in premike.

Bilo je nekaj minut čez deveto, ko se je nad gozdovi nekje za Metliko močno zabliskalo. Velik, črn oblak se je dvigal v obliki mogočne gobe in končal z ogromnim vencem pod jesenskim nebom. Pok je šele čez čas prišel do nas in odmeval od Gorjancev.

»Atomska!« je vzkliknil nekdo izmed naših gledalcev. Sveda, ne prava, toda izred-

Aktualna tema

Brezposelnost — družbeni problem

Število brezposelnih delavcev na Gorenjskem iz dneva v dan narašča — Nepopolni podatki kažejo, da je v petih gorenjskih občinah okrog 3000 brezposelnih — Kritične pripombe na dosedanje reševanje problema brezposelnosti

Na zadnji seji skupščine komunalne skupnosti za zaposlovanje delavcev iz vseh petih gorenjskih občin (13. oktobra) so udeleženci zopet dobršen del razprave posvetili problemu brezposelnosti na Gorenjskem. Zadnji po-

datki namreč kažejo, da število brezposelnih delavcev iz dneva v dan narašča. Tako je bilo konec septembra po podatkih zavoda za zaposlovanje v Kranju v petih gorenjskih občinah 1179 brezposelnih, ki so bili prijavljeni na zavodu. Po posameznih občinah pa so podatki naslednji: Kranj 483 (od tega 54,2 odstotka mladih), Jesenice 257 (35,8), Radovljica 172

(44,2), Škofja Loka 148 (52,7) in Tržič 119 (28,6 odstotka mladih). Vendar pa so na skupščini ugotovili, da ti podatki niso točni oziroma ne povedo, kolikšno je dejansko število brezposelnih. To pa zato, ker se po nekaterih izračunih zaposli danes s posredovanjem zavoda le okrog 34 odstotkov vseh brezposelnih. Zato so na seji skupščine sklenili, naj zavod skuša dobiti čim bolj točne podatke o številu brezposelnih delavcev na Gorenjskem.

Pred kratkim smo izvedeli na zavodu za zaposlovanje, kjer so pri ugotavljanju dejanskega števila brezposelnih upoštevali najrazličnejše kazalce, da je na Gorenjskem okrog 3000 brezposelnih, in sicer v kranjski občini okrog 800, v jesenški občini okrog 700, v radovljški občini okrog 650 do 700, v škofjeloški občini okrog 550 do 600 in v tržiški občini okrog 200.

Na seji so nekateri poudarili, da prav zaradi netočnih in nepopolnih podatkov zavodov za zaposlovanje ponekod menijo, da pojavi brezposelnosti pri nas ni še tako resen problem. Po podatkih republiškega zavoda za zaposlovanje je namreč v Sloveniji okrog 14 tisoč brezposelnih. Vendar pa ta številka še zdaleč ne drži, ampak znaša število brezposelnih, kot je povedal predstavnik republiškega zavoda, okrog 47 tisoč. Nad temi podatki pa se je najbrž treba resno zamisliti.

Problem brezposelnosti postaja danes pri nas družbeni problem in ga z nepopolnimi podatki ne smemo zmanjševati. Zavedati se moramo, da je na Gorenjskem in v Sloveniji danes precej več brezposelnih, kot pa to kažejo podatki pri zavodih za zaposlovanje. Prav tako se je znajde vsak izmed dveh »naspromnikov«, to je bila stvar vojaške strategije in iznajdljivosti. A kot se je pokazalo, je bilo na eni in drugi strani veliko sposobnosti, tako komandnega kadra in pilotov kot posameznih vojakov in ob tem tudi mnogo sprememb ob prvotnih predviđevanjih.

»Prebijali« smo se po cesti iz Semiča proti Metliku. Poldne je zvonilo in bojišče je bilo še »vročee«. Vsak grm, vsak gozdček je bil zatočišče topovskih gnez, tankov, radijskih postaj... Vse je bilo skrito, zakopano po jarkih, kar prej nismo videli.

Na Javorju smo opazovali konec. Po neprespani noči in mrzlem jutru je prijalo šilce. Nazdravili smo zmagovalcem — branilcem in napadalcem, kajti vsi so zmagali. Tudi mi smo se šteli mednje. Vsi smo se čutili za zmagovalce, močnejše in mirnejše v naših skupnih naporih za mir in srečno prihodnost.

K. Makuc

organizacijah v občinah (predvsem v sindikatih) vendar konkretnih zaključkov iz prejšnjih skupščin za zaposlovanje do sedaj ni nihče izvajal. Niti občinske skupščine in družbenopolitične organizacije v nekaterih občinah se niso lotile dovolj resno tega problema.

Podobno je bilo tudi v delovnih organizacijah, kjer razna priporočila skupščine komunalne skupnosti za zaposlovanje, naj s povečanjem proizvodnje rešujejo zaposlovanje, prav tako niso nič zaledla. Dejstvo je, so poudarili na skupščini, da danes v delovnih organizacijah več kot polovica zaposlenih v komercialnih službah ne zna niti enega tujega jezika. Kako naj se torej ti potem znajde na tujem tržišču? Delovne organizacije danes (ko je zanje nadvse pomembna uveljavitev na mednarodnem tržišču) največkrat prav zradi teh slabosti v komercialnih službah ne morejo povečati proizvodnje in izkoristiti še vedno proste zmogljivosti.

Prav tako je res, da danes v prenekaterih delovnih organizacijah, odkar so prešle na 42-urni teden, delajo delavci po 14 in tudi 16 ur na dan. Zakaj torej ne ukinejo nadur in odprijo nova delovna mesta.

Razen tega je na Gorenjskem v delovnih organizacijah zaposlenih precej upokojencev (točno število žal ni znano), ki imajo urejene pokojnine. Največkrat pa ravno ti nimajo niti ustrezne strokovne izobrazbe.

Na skupščini so razen teh omenili tudi še več drugih pomanjkljivosti in napak, o katerih so že prej večkrat razpravljali. Nazadnje pa so sprejeli naslednje pomembnejše zaključke:

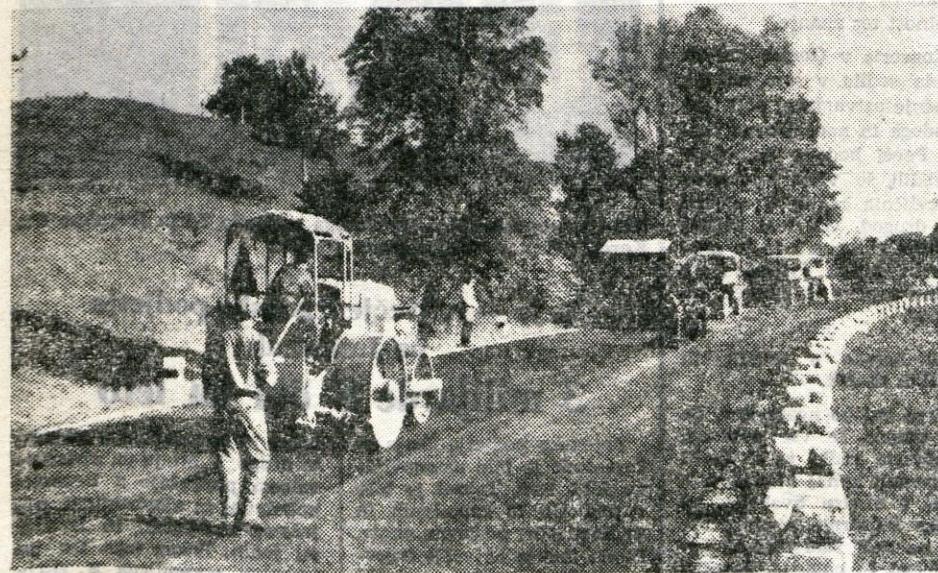
● Služba za zaposlovanje in kadrovske službe v delovnih organizacijah naj pri sprejemanju novih delavcev upoštevajo predvsem njihov socialni položaj. Predvsem naj bi zaposlove tiste, katerim pomeni delo v delovni organizaciji edini vir dohodka.

● V tistih delovnih organizacijah, kjer delavci delajo nadure, naj te ukinejo in uvedejo večizmensko delo in zaposlojijo nove delavce.

● Upokojenci, ki imajo urejene pokojnine in so še vedno redno zaposleni, naj se umaknejo novim, mladim delavcem.

Sklenili so tudi, da se bodo nekateri člani skupščine sestali s predsedniki občinskih skupščin, načelniki oddelkov za gospodarstvo in predstavniki družbenopolitičnih organizacij ter jih seznamili s problemom zaposlovanja in možnostih zaposlovanja sicer do sedaj že razpravljali v nekaterih družbenopolitičnih

A. Žalar

Delavci Cestnega podjetja iz Kranja zaključujejo dela na odcepnu cesto Lesce—Bled. Te dni polagajo asfaltno prevleko in bo s tem rekonstrukcija tega odcepa zaključena, vožnja proti Bledu pa bo tako varnejša in prijetnejša. — Foto: F. Perdan

no prepričljiva. Še nismo končali občudovati tega močnega prizora, ko se je podobna goba z močnim pokom in prešinjajočo svetlobo dvignila blizu Črnomlja. Razpoloženje je bilo na višku in komentarjev polno vseh vrst o današnjem sodobnem vojskovanju, o Vietnamu in o jedrskem orožju, ki ga vsi želimo videti samo v taki obliki — na vajah.

Nižje, izpod naše opazovalnice, ki je bila ozvočena za strokovna pojasnila in za obveščanje o stanju na bojišču pod nami, je bila mala hiša. Tudi od tam so domačini opazovali dolino.

»Kaj menite, mamica, o današnji vojski in...?« sem vprašal Marijo Vidmar, starejšo siviloso ženico, nagubanega in prijaznega obraza.

»Prav danes, 21. oktobra, je štiriindvajset let, ko je tu še hujše pokalo. Tu je gorela hiša, je pokazala na zaraščeno, razpadajoče zidovje. Naši, menda iz oficirske šole, so se umikali iz Semiča proti Rogu. Za njimi pa Nemci. In koliko! Koliko orožja, oblike in drugega partizanskega materiala smo morali na hitro poskrbiti. Tri naše ranjence sem kakih 14 dni naskrivaj negovala tamle v gozdu. Žalostni so ti spomini, vendar pa tako prijetni, taki dogodki kot danes.«

»In kako danes živite v tem hribu?«

»Dobro! Lepo! Kdor je preživel trde in težke čase, zna tudi danes ceniti vse, kar imamo,« je rekla vsa nasmejana.

In povsod po Beli krajini bi verjetno povedali kaj podobnega.

Ravnina pod nami se je odkrila. Izginile so zadnje krpe megle in sonce je prijetno ogrevalo vinograde in brezove griče. Boji pa so se nadaljevali z neznanjano srditostjo. Nekje med Adleščem in Gradcem je kar bobnelo. Bombniki so prihajali v jatah, se zavrteli v krogih in »pikirali« na določeno »savršeno« mesto. Z eksplozijami odvrženih bomb se je vsakrat pomešal grom protiavionske. Če človek ves čas ne bi misil, da so to le vaje, bi dobil živčni napad.

In potem, kar na lepem slišimo po zvočniku obvestilo: Iz te opazovalnice ne bomo videli pričakovanega odločilnega tankovskega spopada. Ta je bil predviden pri Semiču. Eni kot drugi so izrabili vse možne oblike strategije in takte, tako se je stanje na bojišču povsem spremenilo. Moramo drugam, najbolje na Javorje na Gorjance, da bi morda videli končne bitke.

To je prijetno iznenadilo,

Razmah kulturnega udejstvovanja

15. oktobra so odprli v Podblici nov gasilsko-prosvetni dom

Prebivalci Podblice, Nemilj in Jamnika so z zgraditvijo gasilsko-kulturnega doma, ki so ga izročili namenu 15. oktobra, potrdili dejstvo, da vsaka akcija uspe najbolje, če se je lotijo prizadeti. Novi dom, ki ga je odprl podpredsednik skupščine občine Kranj Janez Sušnik, je bil dograjen ob 50-obljetnici obstoja šole in 20-letnici delovanja domače folklorne skupine.

Značilno za nekaj več kot dveletno gradnjo je, da v vseh treh vseh skoraj ni domačije, ki ne bi vsaj nekaj pomagala pri graditvi doma. Precej vaščanov je opravilo več kot 100 prostovoljnih ur, prav vsi pa so podpirali prizadevne člane gradbenega odbora, ki ga je vodil Milan Vidic. Pobudi vaščanov so prisluhnili tudi skupščina občine Kranj, gasilska zveza in prosvetne organizacije.

Na slovesni otvoritvi je nastopil oktet osnovne šole Lucijan Seljak iz Stražišča, domača folklorna skupina KUD Mali vrh in domači vaški trio. Zanimivo je, da prav letos praznuje 20-letnico obstoja tudi folklorna skupina oziroma 20-letnico svojega udejstvovanja predsednik KUD Jože Šolar. Prav letošnje leto je bilo eno izmed njihovih najuspešnejših. Nastopali so v Radovljici, Kropi, Šobcu, poleg tega pa še čez celo poletje vsak teden v Nemiljih na piknikih, ki so jih imeli tam turisti Jugotoursa.

Nova zgradba pomeni osnovo za razmah že sedaj bogatega prosvetno-kulturnega udejstvovanja v vseh treh vseh. V dvorani, ki bo imela okoli 100 sedežev (obljubljene imajo stare sedeže iz Prešernovega gledališča) bodo imeli lahko, poleg nastopov folklorne in dramske skupine (zvedeli smo, da bo prva predstava županova Micka), tudi kino predstave. Razen tega bodo v kratkem preselili v novi dom tudi knjižnico, ki so jo lani ponovno obnovili (sedaj je v šoli in jo vodi učiteljica Julka Jerala).

Prizadevni delavci so polni načrtov. Za sedaj jim dela največ preglavic oprema za novi dom. Obljube že imajo, vendar pravijo, da so obljube vseeno le še obljube in da bodo izredno veseli, če bodo tudi izpolnjene.

P. Colnar

Koncert mladinskega zbora srednjih šol z Jesenic v Gorjah in na Bledu

Obetajoč začetek

Jesenički mladinci in dijaki vseh srednjih šol so letošnjo glasbeno sezono začeli dovolj zgodaj. Ustanovili so močan mešani pevski zbor, ki ga sestavlja do 80 mladih pevcev, zbranih domala iz vseh šol druge stopnje na Jesenicah. Že sama sestava zborna mnogo obeta, posebej je razveseljivo, ker je zbor tudi v dobrih rokah: vodi ga požrtvovani pedagog, dirigent in skladatelj Janko PRIBOŠIČ.

Že prvi nastop pevskega zborna mladih z Jesenic je presenetil s svojo uglašenostjo in kvaliteto. Čeprav se pevci iz leta v leto menjajo: prihajajo novi, zadnji letniki odhajajo, je zborovodju v poletnem času in deloma v jeseni uspelo naštudirati dobro tretjino povsem novega sporeda. Ceravno je hrbitenica zborna ostala, se je vključilo letos spet precej novincev, katerim je treba posvetiti posebno skrb, da se navadijo in vživijo v naglo sprejemanje novih melodij in na tehnično obvladanje zborovskega petja.

Z dobro zasnovanim ter skrbno naštudiranim sporedom so se pevci mladinskega zborna srednjih šol z Jesenic predstavili mladini v Gorjah ter na Bledu minulo soboto. V Gorjah so peli v šolski dvorani osnovne šole, na Bledu pa v festivalni dvorani, kjer je bilo med mladimi poslušalci tudi precej odraslih. Spored je obsegal strnjen ter komentiran prikaz zborovske glasbe skozi stoletja od renesanse do današnjih dni. Krotnoško prijeren program je bil zelo poučen za slehernega obiskovalca, saj mu je predstavil najbolj značilne ustvarjalce različnih glasbenih obdobjij do današnjih dni. Pevci so izvajali zahtevne skladbe Gallusa, Haydna, Beethovna, Brahmsa, mimo domače narodne in partizanske ter umetne pesmi.

Pevci so predstavili svoj program z velikim znanjem ter posluhom za glasbene fine, obenem pa so dobra obvladali tudi tehnično zahtevne skladbe. Temu se pridružuje še skrbna izgovorjava in doživeta interpretacija. V resnici tudi s te plati zasluzijo vso pohvalo.

Svojstven je tudi način študija melodij in sploh celot-

nega sporeda. Za to prirejajo posebne poletne seminarje, ki trajajo po 14 dni ali tudi več. Ta čas uporabijo predvsem za študij novega sporeda, medtem ko obenem tudi sproti oživljajo že osvojeni program. Le na tak način je bilo mogoče doseči tolikšno uglašenost in ubranost zborna, hkrati pa tudi organizacijsko enotnost ter znanje.

Koncerta v Gorjah ter na Bledu sodita v sam začetek letošnje ustvarjalne poti tega mladega in nadarjenega zborna. Pevci bodo v prihodnje priredili še vrsto koncertov v različnih krajih Gorenjske ter drugod. Ob tem želimo mladim ustvarjalcem in profesorju Janku Pribosiču še veliko uspeha in čimveč nastopov.

Se besedo o mladinskih pevskih zborih.

Prva naj bo ugotovitev, da jih imamo še vse premalo. Predvsem redki so tisti, ki so nastali zunaj organizacije šole, v okviru Svobode ali druge kulturne organizacije ali pa tudi samostojno. Kolikšnega je pomena, če mladino zdržujemo v ustvarjalno kulturno dejavnost, ni treba posebej poudarjati. Na Gorenjskem je precej dobrih zborov, predvsem mladinskih in pionirskev, ki jih organizirajo po šolah. V kulturnih organizacijah zunaj šole pa so mladinski zbori le redki. Najboljši dela v Podnartu pri Kropi, vključen pa je v tamkajšnjo kulturno organizacijo.

Zakaj je teh zborov tako malo, ni težko odgovoriti. — Predvsem zato, ker manjka glasbenih pedagogov ali bolj zborovodij. Se šole jih imajo malo, večina od teh pa ni posebej usposobljenih za zborovodstvo ali pa so v šolah toliko zaposleni, da ne najde časa, da bi prevzeli tudi zbor v kulturni organizaciji.

— Kdaj bo dovolj učiteljev glasbe ali zborovodij, je vprašanje! Ceravno študirajo na pedagoški akademiji in na univerzi, se na terenu še vedno občuti močno pomanjkanje tovrstnega strokovnega kadra. S tem problemom se ubadajo tudi kulturne organizacije in občinske zveze Svobod in nič manj tudi šole.

J. B.

Kupujte v trgovini

Elektrotehne v Kranju

Prešernova ul. 9

Nova samopostežnica trgovskega podjetja Zarja Jesenice na Koroški Beli. — Foto: Franc Perdan

Zarja — največje trgovsko podjetje na Jesenicah

3 milijarde S din na leto

Trgovsko podjetje Zarja na Jesenicah je bilo ustanovljeno 1954. leta. Tako je bilo v podjetju 16 zaposlenih in so imeli štiri poslovne enote. Danes ima to največje trgovsko podjetje na Jesenicah 130 zaposlenih in 19 poslovnih enot. Njihov promet pa bo znašal letos že okrog 3 milijarde starih dinarjev. Tako pride v podjetju na enega redno zaposlenega delavca 2 do 2 in pol milijona starih dinarjev prometa na mesec.

V podjetju si že dlje prizadevajo, da so čim bolj konkurenčni. To pa jim uspeva predvsem z iskanjem notranjih rezerv, nizkimi stroški in nagrajevanjem po učinku. Razen tega pa skrbijo tudi za družbeni standard delavcev. Tako ima podjetje danes že 11 svojih stanovanj.

Pred kratkim je podjetje odprlo novo samopostežnico trgovino na Koroški Beli, nad katero so zgradili tudi 4 stanovanja za delavce. Trgovina ima tudi bife in bo precej pripomogla k boljši preskrbi in hitrejši postrežbi prebivalcev na Koroški Beli. V trgovini prodajajo sveže meso in suhe mesne izdelke, kruh in pecivo, mleko in mlečne izdelke, sadje, zelenjava in druga živila, alkoholne in brezalkoholne pičače in drugo. V bifeju pa obiskovalcem postrežijo z brezalkoholnimi in alkoholnimi pičami, slaščicami in mrzliji jedili. Razen tega pa je trgovina opremljena z najmodernejšimi hladilnimi napravami in leži v središču Koroške Bele — tik zraven Žole.

Trgovsko podjetje Zarja ima danes dve samopostežni trgovini in eno klasično trgovini z živilo. Vse druge trgovine pa so specializirane za prodajo najrazličnejšega industrijskega blaga — oblačil, pohištva, radijskih in drugih električnih aparativ, porcelana, stekla itd. Podjetje ima tudi svojo servisno službo za popravilo televizijskih in radijskih sprejemnikov.

Že prihodnje leto julija pa bo podjetje na Jesenicah bližu gimnazije dobilo nove prodajne in skladiščne prostore za pohištvo in drugo stanovanjsko opremo. Površina teh prostorov bo znašala okrog 1200 kvadratnih metrov. Razen tega pa bodo tudi nekatere sedanje lokale v prihodnje obnovili. Med drugim bodo sedanjo živilsko trgovino na tržnici preuredili v samopostežno trgovino z bifejem.

● gospodinjski aparati

● akustični aparati, televizija

● elektroinstalacijski material

Brez analiz ni mogoče reorganizirati zdravstvene službe

Glavna točka dnevnega reda se je občinske konference SZDL Radovljica, ki je bila v petek prejšnji teden, 20. oktobra, je bila razprava o predvideni reorganizaciji zdravstvene službe na Gorenjskem. Razprava je bila zelo živahnna in kvalitetna; pokazala je, da so v radovljških občinih zelo resno vzeli bodočo reorganizacijo zdravstvene službe in da jim ni vseeno, kako bo z zdravstvom v prihodnjem. Predvsem so v razpravi vsi poudarili, da reorganizacije oz. integracije zdravstvenih domov ni mogoče izvesti na pamet, brez vseh potrebnih, podrobno izdelanih analiz. Nov zakon namreč predvideva, da naj bo na področju bodočega zdravstvenega doma najmanj 40.000 prebivalcev, vendar po mnenju Radovljicanov zakon ne upošteva geografske členovitosti in naseljenosti prebivalstva. Zato je potrebno presoditi opravičenost predloga sheme o bodoči organizaciji zdravstva na Gorenjskem, kakršno je izdelal in predložil regionalni zdravstveni center Kranj. Ta predlog predvideva, naj se formira en zdravstveni dom za občini Jesenice in Radovljica s sedežem na Jesenicah.

Na seji občinske konference niso sprejeli nobenega konkretnega sklepa o tem, kako naj bi potekala integracija, kdo naj bi se s kom spojil, ampak so zahtevali, da se je treba s podrobnimi analizami (ki ne bodo zajele samo gole podatke o številu prebivalstva) odločiti za takšno ali drugačno integracijo. Menijo pa, da v primeru, če pride do spojitve z zdravstvenim domom Jesenice, ni umesten predlog, naj bi bil sedež na Jesenicah, ampak spričo odnosa naseljenosti večine prebivalstva v obeh občinah v Radovljici. Če pa bi se radovljški zdravstveni dom spojil s kranjskim, bi bilo to sprejemljivo le, če bi po dosedanjih zdravstvenih domovih in enotah ostal takšen sistem samoupravljanja, kot ga imajo v radovljških občinih zdaj. »Linijsko — štabni sistem upravljanja« — tako so v razpravi nekateri imenovali predlog Zdravstvenega centra Kranj — zanje ni sprejemljiv, ker bi z njim popolnoma opustili dosedanje sistem samoupravljanja v posameznih zdravstvenih enotah, ki je pokazal že veliko prednosti in dobrih lastnosti.

— at

Ljudje

Ob 21. oktobru, dnevu mednarodne solidarnosti z bojem vietnamskega ljudstva, smo videli, da so ljudje po vsem svetu proti tej vojni. Povsod so demonstrirali, povsod zahtevali, naj Američani nehajo bombardirati, naj se umaknejo iz dežele, kjer nimajo kaj iskat, kjer zgubljavajo iz dneva v dan letala in ljudi. Velič, gotovo največje demonstracije so bile v različnih krajih Združenih držav Amerike. Američani torej ne podpirajo vladne politike v Jugovzhodni Aziji. Odbor za nacionalno mobilizacijo je v Washingtonu pripravil velike dvodnevne demonstracije, ki se jih je udeležilo okrog 150.000 ljudi; okrog 600 demonstrantov so arretirali, v spopadih s policijo pa je bilo več ljudi ranjenih. Demonstracije so se končale v nedeljo okrog polnoči, ko je policija arretirala zadnje skupine mladincov. Voditelj ameriških črncev dr. Martin Luther King je organizatorjem washingtonskih demonstracij poslal telegram, v katerem je med drugim zapisal: »Tisti, ki ste s svojo navzočnostjo protestirali, ustvarjate duh, ki bo končal vojno.«

In kot odgovor, kot nalač,

Izboljšati delo z mladino

(Nadalj. z 2. str.)

zamislji. Bistvo sprejetega koncepta je, da bodo komunisti v bodoči delovali na območju, kjer prebivajo. Tako bo odslej delovalo na območju tržiške občine sedem krajevnih organizacij zvezne komunistov, in sicer dve v Tržiču in po ena v Kotorju, Krizah, Bistrici, Podljubelju in Ravnah. Da pa ne bi delo zvezne komunistov v podjetjih popolnoma zamrlo, bodo letu delovali stalni aktivti, v katerih bodo vključeni vsi zaposleni komunisti, ne glede na to, kateri krajevni organizaciji pripadajo. Taka organizacija ZK zagotavlja uspešno delo na terenu, ki je do sedaj šepalo, in hkrati ne zanemarja dela v delovnih kolektivih. Da pa bi se delo koordiniralo so stalni aktivti v kolektivih dolžni o svojem delu krajevne organizacije in občinsko konferenco. Prav tako lahko od teh organizacij zahtevajo pomoč. Konferenca ima šest komisij, njen izvršilni organ pa je občinski komite.

Ob koncu so delegati ponovno izvolili za sekretarja občinskega komiteja v Tržiču Staneta Mešiča.

S. Zupan

Ljudje, ki pozna samo vojno

je Johnson spet »modro« reagiral. Agencija Tanjug poroča iz Saigona, da se je v Južnem Vietnamu v ponedeljek, 23. oktobra, kot okrepitve za ameriške sile v severnih pokrajinal izkrcala 198. ameriška pehotna brigada, ki šteje 4100 ljudi. Brigada se je izkrcala v Chu Laiu in se takoj pridružila ameriški divizijski na prvi vojni črti. Po teh okrepitvah je zdaj v Južnem Vietnamu skupno 468.100 ameriških vojakov.

Pentagon se torej ne ozira na mnenje Američanov in svetovne javnosti o tej zločinski vojni. Kot bob ob steno so vsa protestna zborovanja, vse besede, vse zahteve prav nič nerazumljivo, če najnovejše anke te Gallupevega instituta za raziskovanje javnega mnenja kažejo, da priljubljenost predsednika Johnsona v ZDA stalno pada. Aakota, ki so jo izvedli v 320 ameriških mestih in vseh, je pokazala, da bi R. Nixon, N. Rockefeller in G. Romney premagali Johnsona, če bi bile volitve za novega predsednika ZDA v tem času.

Vedno novi ameriški vojaki v Južnem Vietnamu in vedno novi cilji, ki jih bombardirajo ameriški bombniki v demokratični republiki Vietnam, pa so samo izraz nimači, kon-

čati to vojno sebi v prid. Američani v Vietnamu ne morejo zmagati. Vojska je v Vietnamu že tretje desetletje, to pa pomeni, da je v tej deželi doraščala in dorasla celo generacija, ki pozna samo vojno, ki samo iz pripovedovanja dedov ve, da je mogoče živeti tudi v miru. Vojska proti japonskim okupatorjem. Vojska proti francoskim kolonialistom. Vojska proti ameriškim agresorjem. Celo očetje in matere so bili še otroci, ko je bil še mir, ali pa se celo očetje in matere takrat še rodili niso.

Ljudje današnjega Vietnamu si želijo mir, čeprav niti prav ne vedo, kaj je to. Kdo so ti ljudje, ki že tretje desetletje pozna samo vojno, vojno proti močnejšim, bolje oboroženim in bogatejšim tujcem? Veliko zgodob o teh ljudeh poznamo iz svetovnega tiska. Za naše pojme so to nenavadne zgodbe. Na primer: Partizan They Nguyen Nup je danes heroj in nosi častni naziv »vojak — univerzalni Američanec«. Njegova partizanska kariera se je začela še pod francosko kolonialno upravo, ko so ga v uporniške vrste pritegnili iz ene izmed najbolj zaostalih vasi, skrite globoko v džungli, kjer so vaščani živeli skrajno primitivno življenje.

V boj je odšel z lekom in zastrupljenimi puščicami in se je strašno bal beič Francozov, ki so bili kar za dve glavi višji od ljudi, ki jih je dodelj poznal. Bil je prepričan, da njegova zastrupljena puščica sploh ne more prebiti bele kože Francozov. Toda kmalu se je prepričal o nasprotnem in potem je brez oddihu divjal po dolgi poti skozi džunglo v svojo vas, da je rojakom povedal »senzacionalno novico: «Tudi Francozom teče kri in umira, kadar jih zadene puščice.« Od tedaj se je They Nguyen Nup že zdavnaj naučil uporabljati puško in drugo moderno orožje in velikih belih mož ga ni več strah. O Američanah govorji zviška: strašni so samo od daleč. Podnevi, ko se skrivajo za tanki in topovi, krožijo okrog in rušijo vse, s prihodom teme pa se stiskajo in skrivajo v džungli in se ne upajo premakniti, ne prizgati cigarete, ne zakašljati. Naši izvidniki imajo dovolj razlogov, da so jezni nanje: bilo bi nam lažje, če bi bili vsaj nekoliko bolj pogumni. Tako pa motčijo in se skrivajo, da jim še na glavo lahko stopiš...

To so ljudje, ki ne poznajo miru, ki pozna samo vojno...

in dogodki

Golica potrebuje moderen planinski objekt

Sredi letosnjega mednarodnega turističnega leta so ljubitelji in obiskovalci gora navdušeno pozdravili sprostev in omilitev strogega do-sednjega kursa bivanja in gibanja v obmejnem pasu koroških, savinjsko-kamniških gor na Karavank.

Zvezni sekretariat za notranje zadeve je v sporazumu z zveznim sekretariatom za narodno obrambo omogočil pristop na Peco, prehod iz Logarske doline prek Okrešlja in Kriza mimo Žrela k Češki koči na Ravnah nad Jezerškim, pristop na Velikih vrh v Kladivo nad Kofcami. Se posebno velikega pomena pa je prosto gibanje turistov, izletnikov in smučarjev na področju Zelenice, kjer se naglo gradi in razvija na največji poletni in zimski rekreatijski center. Izredna pridobitev za ljubitelje in obiskovalce Karavank pa je sproščeno bivanje na področju Stola in Golice.

Novi planinski objekt na Stolu je že takoj po otvoritvi obiskalo rekordno število turistov in izletnikov. Planinci s Koroškega, iz Avstrije, Gorenjske, Slovenije in Jugoslavije pa že dlje želijo obiskati tudi čudovite naravne poljane Golice. Navdušeni planinci iz jeseniških železarskih vrst so že pred 65 leti začeli graditi prvo slovensko planinsko postojanko na Golici (1836 m). Jeseni le-

ta 1904, komaj eno leto po ustanovitvi SPD na Jesenicah, je bila slovenska planinska postojanka na Golici že dograjena, kmalu pa bo minilo 63 let, odkar so slovenski gorniki sredи poletja 1905 slovenso izročili namen Kadišnikovo kočo na Golici. To je bilo veliko planinsko slavlje na Karavankah. Prihodnje leto, 13. julija, pa bo minilo 25 let, odkar sta koči, spodnja in Kadišnikova vrh Golice, pogoreli.

Jubilejno leto našega planinstva, 75-letnica ustanovitve Slovenskega planinskega društva v Ljubljani in 65-letnica ustanovitve SPD na Jesenicah in številni drugi, pomembni delovni in življenski jubileji iz domače in svetovne planinskoalpinistične zgodovine so najbolj primer na obletnicu, do začnemo uresničevati dolgoletne želje in potrebe ljubiteljev naravnih poljan in Golice. Z lju-

beznijo in navdušenjem bi morali klub trenutnim težavam in pomanjkanju potrebnih sredstev začeti graditi na Golici nov planinski objekt, ki bo glasen zagovornik turizma, izletništva in planinstva brez meja.

Beležka

V slogi je moč

Pred mesecem dni so se priključili na nov vodovod v Nemiljah zadnji uporabniki. Če drži rek v slogi je moč, potem drži prav gotovo za nemiljski vodovod.

Vaščani v Nemiljah so namreč zgradili vodovod le s svojim delom. Od studenca na Bukovcu so potegnili 1000 metrov dolg vod in tako so te dni tudi v zadnjih hiljah že dobili vodo.

**Delovna skupnost delovne enote tiskarna
ČP Gorenjski tisk Kranj**

razglaša prostoto delovno mesto

strojnega stavca

Kandidat mora imeti grafično šolo in strokovni izpit za strojnega stavca.

**Ponudbe sprejema tajništvo podjetja Kranj,
Koroška cesta 8 do 1. 11. 1967.**

Beli pajek

Naenkrat je postal čisto drug človek, stvaren ter odločen in njegov način govorjenja je postal kratek in jasen. »Tu, Mrs. Irvine,« je dejal in položil svojo veliko roko na obširen snopič aktov, »je naš ugovor. Prinesel sem ga s seboj le zato, da boste vedeli, kakšno približno je takale zadetki. — Brati je ni treba, ker je itak ne boste razumeli,« je pomirljivo dostavil in in skrbno potisnil nazaj ogromne manšete, ki so zdrnile iz nekoliko kratkih rokov. »Za takov zavito logiko so potrebeni tudi tako zaviti možgani. Naša sodišča hočejo pač, da se komplikira naenostavnosti in najbolj jasen primer, zato da pridobi na pomembnosti. Sicer bi bil vse skupaj povedal bolj na kratko.«

Popravil si je suknjil in se namestil na sedež, ki ce se pripravlja na zagovor pred sodiščem. »Ze dolgo sem se veseli, da bom mogel jasno povedati svoje mnenje o zavarovalnih družbah, zdaj pa je napočil ta trenutek. Mislim, da naplhnjenim gospodom ne bo ravno prijetno in žal jim bo, da so se skopali nad nas,« je menil z očividnim zadovoljstvom. »Na eni strani,« je nadaljeval, zavarovalnina, velekapital, ponosne palače, direktorji in neštivilni milijoni, vle, avtomobili — na drugi strani pa mescan, uradnik, nameščenec, delavec, ki živi od dela svojih rok, ki je prisiljen zavarovati sebe in svojo družino za čas, ko ne bo mogel več delati. Nepruhoma, podnevi in ponovi mu tujijo v uho vabiljivost zavarovalnike

In če vrže enega agenta skozi duri, stojita že dva druga pred njimi. Obletavajo ga, silijo vanj, mučijo ga, dokler ga ne pravljijo do tega, da klone v svojem upiranju in podpisu polico. — Potem je večno zavarovan in nauči se temeljito spoznavati svoje dolžnosti do zavarovalnice. Opominjajo ga, če s svojimi plačili zamudi samo en dan, rubijo ga in mestni kapital požira njegove premije, če ne more več naprej in prezgodaj odneha. Zavarovalnica ne pozna odloga, nesmisleno brezobzirna je in pozna le svoje zapisane pravice. Summerfield je moral globoko po sapo, preden je lahko nadaljeval. »Toda enkrat Iončno le pride ura, ko je polica dotrajala in v tej uri, velespoštovani gospod sodnik, se dosedanja silka nemadoma spremeni. Zavarovalnica bl ka moža, ki ga je nekoč obletavala, ki ga je leta in leta spominjala glede njegovih dolžnosti in pritiskala nanj, najraje sploh ne poznala več. Zdaj, ko se začenjajo njene dolžnosti, je možak níkaj več na zanimu in se ji nikamor več ne mudri. Naenkrat začne stvariti in če se kolikčaj da — kot na primer in našem primeru — začne s sodnimi procesi. Zavarovalnica lahko čaka, se lahko toži,« je ugotovil s povzročenim glasom, »kajti zavarovalnica ima denar. Ubogi zavarovanec in njegovi nasledniki pa preživljajo do bridle čase čakanja.«

Advokat je v največjem razburjenju udaril po mizi, da so skodel kar poskočile, in ogorčeno obračal oči. »Ali je to morala, velespoštovani sodnik,« je tulil, »ali je to enaka pravica za vse, ali je sploh treba samo malo dvomiti o tem, koga mora tu branjiti rok, ki je prisiljen zavarovati sebe in svojo družino za čas, ko ne bo mogel več delati. Nepruhoma, podnevi in ponovi mu tujijo v uho vabiljivost zavarovalnike

»Hvala, da se tako zavzemate za mojo zadavo,« je dejala, toda zavzemelo je nekam hladno in tudi med njegovim plesnjem se je zdelo, da ni posebno navdušena.

»Nobene zahvale mi nista dolžni,« jo je kratko zavrnili, »le pravico in svoje najglobljje prepiranje branim.« Lepa žena se je počasi orzla vanj in njen pogled je z izrazom mučnega dvoma obvsel na njegovem obrazu. »Saj veste, da se jaz, žal, ne morem prebiti do tega prepiranja,« je rahlo ugovarjala, toda energični Summerfield je pobil njeno ugovarjanje z oblastnim zahonom roke. »Da, venu to! Govoril ste mi že o tem. Svojčas ste sicer spoznali efekte, ki so vam jih predložili, kot lastnino svomega moža, počasi pa so se vam začeli vzbujati pomislki, ali je ponesenčen res bil vaš mož. — Kaj vas je pripeljalo na to čudno misel?« je vprašal.

Da!

To neposredno vprašanje je očvidno spravilo Mrs. Irvine v zadrego. Pomolčala je, potem pa v zadregi dvignila ramena.

»Nekak občutek,« je menjala nedoločeno.

»Nekak občutek,« je ponavljala za njo preizvirnik advokat. »Na, pa smo tam!« S svojim ogromnim kazalcem je trkal po aktih in nejveljivo gledal Muriel. »Občutek ni v procesu nikak dokaz,« je dejal odločno. »Tu gre za dokaz in proti-dokaz. Mi trdim, da se je Mr. Irvine ponesrečil in smo to tudi dokazali, kolikor se je v danih okolnostih sploh dalo dokazati. Jasno je, da se moža, ki je prišel pod kolesa brzovlaka, ne da položiti gospodom direktorjem zavarovalnice na pisalno mizo kot dobro ohranjen truplo. Vsekakor pa smo izpricali verjetnost, da je mož mrtev — in če nam ne dokazejo večnosti, da ni tako, ampak da je mož še živ — morajo plačati. Razumete to, Mrs. Irvine?«

(Nadaljevanje)

Prisiljena poroka

30-letni danski mornar Peter Christian Pedersen iz Frederiksunda je v Köbenhavnu spoznal 28-letno Angležinjo Shirley E. Tam je bila na depustu.

Kmalu nato jo je zvabil v svoje stanovanje. Tam ji je predlagal, da se poročita. Svojo »slubenico« ponudbo je končal z besedami: »Če se ne boš poročila z mano, te bom ubil.«

Od tega trenutka je Angležinja postala sužnja v mornarjevi hiši. Pretepal jo je že navsegda. Vedno je kričal: »Poročila se boš z mano! Mučenju mlade žene se je razpružila tudi mornarjeva mačeha. Nekega dne je mornar zaprl Angležinjo v klet, jo vezal in nato posili. Slednji je jo odvlekel pred oltar. Pastor v cerkvi Frederiksundu ni opazil, da drži žen' nevesto čvrsto za roko, da mu ne bi pobegnila.

Končno se je Angležinja posrečil beg, in sedaj je v svoji domovini. Sodišče v Hullu je takoj razveljavilo poroko. Proti sadističnemu mornarju so že uvedli policijsko preiskavo.

Rešitev križanke št. 8

1. KOZELJ, 7. DAVČA, 12. OREGON, 13. OPART, 14. TALON, 15. KLAĐNO, 16. OVEN, 17. PRE, 18. RAZ, 19. GROF, 20. MIS, 23. ADREM, 25. BERT, 26. HARLEM, 28. BAKER, 29. ORNAT, 30. ORJUNA, 31. DIANA, 32. ATAMAN.

Vse o Moskvi

Moskovski časnikar Oleg Mihajlov je dokončal edinstveno knjigo s podatki o mestu Moskvi in njenem prebivalstvu. Vztrajnem delom je zbral ogromno število podatkov o življenju in življenjskih okvirih današnjih šest in pol milijona Moskovčanov — prebivalcev mesta, ki je po velikosti četrto na svetu.

Samomor vse družine

Začelo se je s slučajnim smrtnim primerom, končalo pa s petimi — v manj kot 24 urah. Drugi štirje primeri niso bili slučajni, šlo je za samomore, ki si jih je težko razložiti.

Prva žrtev usode je bila 22-letna Mary Vasik, amaterska prvakinja Floride v padalstvu. Skočila je iz majhnega športnega letala, a se je padalo ni odprlo. Vpričo 800 gledalcev, ki se jih je lotevala groza, je bila takoj mrtva. Ta dogodek se je pripetil v sredu prve dni oktobra.

Družinska tragedija se je končala v nedeljo ob 11:25: pet mrtvih. Posebna izdaja krajevnega lista je imela čez vso prvo stran ogromen naslov: Bilo jih je pet, živelih in umrli pa so kot eden.

Vsakemu Moskovčanu je potrebno na dan 650 litrov vode, Mleka popijejo Moskovčani dnevno tri milijone steklenic. V vročih poletnih dneh pojed štiri milijone porcij sladoleda. V moskovskih prodajalnah prodajo vsak dan 40.000 steklenikov klonjske vode, parfuma in nekaj ton pudra.

Mogrede naj še omenimo, da ima današnja Moskva 1800 ulic in trgov.

Nihče noče londonskega mostu

Znamenitega londonskega mostu noče nihče kupiti. Londonski mestni očetje so vzemirjeni, ker kljub dragim reklamam niso našli kupca za ta zgodovinski objekt. Stari most namreč mislijo nadomestiti z novim, modernim.

Londonski mestni svet je prejel doslej le dve ponudbi: neki 15-letni kalifornijski učenec je hotel dobiti »košček mostu« za reci in pisi

za en dolar, ki ga je priložil pismu. Drugi ponudnik so štirje prebivalci Deviških otokov, ki so ponudili za most štiri funte, toda mestna uprava naj bi krila stroške za razstavitev in prevzemost.

Ko so policiji pohiteli, da bi starša Johna Vasika obvezili o smrti njihovega sina, so naleteli na grozoten prizor: našli so ju mrtva. Zvedela sta za žalostno vest o smrti svojega sina in obih drugih članov družine, zato sta se odločila za samomor s strekom iz revolverja.

Družinska tragedija se je končala v nedeljo ob 11:25: pet mrtvih. Posebna izdaja krajevnega lista je imela čez vso prvo stran ogromen naslov: Bilo jih je pet, živelih in umrli pa so kot eden.

Prva žrtev usode je bila 22-letna Mary Vasik, amaterska prvakinja Floride v padalstvu. Skočila je iz majhnega športnega letala, a se je padalo ni odprlo. Vpričo 800 gledalcev, ki se jih je lotevala groza, je bila takoj mrtva. Ta dogodek se je pripetil v sredu prve dni oktobra.

Nekaj francoski arhitekt se resno ukvarja z mislijo, da bi v katedrali Notre-Dame v Lille ustvaril parkirni prostor.

Katedrala, ki so jo začeli graditi leta 1854, bo kmalu dosegla zmaginjam državljani. Zgrajeni niso samo še glavni portal in dva mogočna neogotska stolpa. Namesto teh dveh stolpov predlaga arhitekt Janus Deryng, naj bi zgradili en sam stolp z dvigalom in prostorom za 300 avtomobilov.

To nenavadno zamisel je arhitekt pojasnil takole: prvič bi dohodki od pristojbin za parkiranje omogočili hitrejšo dograditev katedrale, razen tega pa bi trga pred cerkvijo ne kazil noben avtomobil, ker bi vsi moralni parkirati na stolpu.

»Razumem,« je dejala in pokimala. »Saj se kar naprej trudim, da bi zbrala novih dokazov, pa naj že koristijo meni ali drugim.«

Advokat jo je debelo pogledal. »Ne počenjajte neumnosti,« je ropotal jezorito. »Prvi je to odve, drugič pa o tem nesčesar ne razumete! — Ali imate koga, ki vam pomaga pri tem? se je zanimal nezaupljivo. »Potem mi to mirno povejte in jaz mi prepustim ves proces. Prav nič me pa ne vesel dovoliti komu, da za mojim hrbotom brodi po zadevi na svojo pest. Da niste povsem odkriti do mene, to vem že dolgo. Dokler je šlo za vaše premoženske zadeve, ki mi niso čisto jasne, nisem nesčesar dejal, ker me nč ne brigajo. Zaradi mene se lahko razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza, imenitnega ljubljanskega župana in slovenskega pisatelja.«

Tavčar je preživel najlepša leta v svoji domači dolini. Tudi tedaj, ko je živel z družino v Ljubljani, v svoji hiši na Bregu ob Ljubljani, v skriti dolini med Poljansko dolino in Cerknom. Tu je našel obilo priložnosti za razvedrilo. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razvedrili in trčili na zdravje vrlega Kosmovega Janeza. Tako sta v domači leti v sosednjem Medgorju živeli prijatelji. Hodil je na lov in v Sori je lovil ribe. V Loškem pogorju je med svojimi rojaki obiskovali občutek Tavčarja. Še dvajsetkrat bankovec avstrijske veljave za spominke in pribordi, ki so se še kakde nečesar do godu v veseli druščini razved

V Lozarjevi gostilni

Prešeren je v Ljubljani več let stanoval pri svojem strem stricu Jožefu v Rožni ulici št. 5. Tu je bila tudi pesnikova sestra Katra, ki jima je gospodinjila.

Leta 1835 je dobrotni Jožef Prešeren umrl; dosegel je častitljivo starost 83 let. (Tomo Zupan je rekel zanj, da se imamo prav temu stricu zahvaliti za pesnika, kajti prvega branja in pisanja, ga je naučil prav on.) France in Katra sta stričevno stanovanje prevzela in bivala v njem prav do jeseni l. 1846 do odselitve v Kranj.

ROŽNA ULICA

Velika, bela marmornata plošča vzdiana v pročelje hiše v Rožni ulici št. 5, pripoveduje ogledovalcu Stare Ljubljane s svojimi zlatimi črkami, da je pesnik tu živel od l. 1829 do l. 1846. in prav tu tudi ustvaril svoje prelepne gazelice in čudoviti Sonetni venec.

Nedaleč od tod, v taisti ulici stoji še dandanes hiša s številko 15. V tej enonadstropni stavbi je imel Mihail Lenče svojo gostilno, ki se je pa držalo še staro ime »pri Lozarju«. Čeprav so jo pozneje večkrat prekrstili (nekaj časa je bilo njeneno ime »zur Neuen Brücke«, pozneje celo »Gasthaus zur Stadt München«), je ohranila za svoje domače goste le staro ime »pri Lozarju«. To ime so ji pozneje tudi na zunaj vrnil. In šele v letih po prvi svetovni vojni je prijazna krčma za vedno zaprla svoje duri. Iz svojih otroških let pa se še spominjam napisa nad njenimi vrati »Gostilna pri Lozarju«. Bilo je to okrog leta 1920.

Semkaj, saj je bilo res zelo pri roki, le nekaj korakov, je prihajal posedit tudi naš Prešeren. Biti pa je morala ta gostilnica v onih časih kaj imenitna, saj se je ob večernih zbiralna v njej najboljša ljubljanska družba.

V zvezi z Lozarjevo gostilno in pesnikovimi obiski v njej, me je prijatelj z Jezenic opozoril na šegavo anekdotico, ki mu jo je posredoval njegov sorodnik, Prešernov mlajši sodobnik.

Mož je l. 1844 absolviral ljubljanski licej, šel potem v tržaško bogoslovje, kmalu izstopil in se nato podal na dunajsko vseučilišče. Tam ga je tudi zajela viharna pomladna revolucija. Bilo je leto 1848! Naš »verli« Slovenec je seveda vstopil v Akademsko legijo dunajske Nacionalne garde in — kaže, da se mu je »soldaški stan, najlepši stan« priljubil — že naslednje leto ga najdemo na začetku oficirske kariere v 17. avstrijskem pešpolku. Služil je tudi pod slovitim generalom Radeckim in se celo udeležil znamenite bitke pri Custozi. (To, po poročilih

menda vprav strahotno bojevanje, je vpletel v svojega »Mejnika« tudi pesnik Anton Ašker: »Se pri Kustoci smrti bal se nisem, zrl ji v oči.«)

Leta 1859 je naš prijatelj vojščak šel s cesarjem Maximilijanom v Mehiko in se potem udeležil l. 1878 še nevlajnih aneksjskih bojev v Bosni. Že kot stotnik je prišel v Ljubljano umret... — Svoje burno in pestro življenje je tragično zaključil v ljubljanski hiralnicu, v prvih letih novega stoletja. Za hrabrega, nemirnega moža pač nič kaj slaven konec...

Zaveden Slovenec, kot je bil cesarski vojaški suknji navkljub, je pisal dnevničke in spomine na svoja študentovska leta. Vse to se je k sreči ohranilo pri njegovem pranečaku na Jesenicah.

Ker pa smo že spregovorili o Lozarjevi gostilni, poslušajmo še drugo, zapisano po domače v »Spominih« nesrečnega cesarskega častnika slovenske krvi:

DIJAŠKE NORCIJE

Bojeje se slab red v matematiki dobiti, smo se pridno učiti. Največkrat smo bili skupaj pri Lozarjevem Boštjanu Luteršku, našemu so-učencu.

Lozarjeva gostiona v Rožni ulici je in je bila izvrstna (potlej se je imenovala Stadt München in sliši g. Lenčetu v Laverci; zdaj se imenuje spet pri Lozarju). Dobro vino, ne vinus bonus ali vinum bonus, ampak viñum bonus se je točilo.

Pečenka na ražnu pečena tako okusna, da so se gostom kar sline cedile pred osmu uro zvečer; zakaj točno ob osmi uri je bila gotova.

Zato so se tudi ljubljanski buon vivants ali fajnšmekarji, gourmands ali po našim mislim dobrotičevi, mej katerimi so bili tudi lahkoživci, vsaki večer tja zahajali, pečenke, klobase, rake, ribe obilno vživali in dobriga dolenca toliko časa pod streho spravljali, da so se pošteno napili in nekteri mej njimi komej domu prilezli; kakor profesor Luka Martinak, odvetnik dr. Krobat, njegov koncipijent dr. Prešern, pesnik, uradnik deželne sodnije Križaj; bolj zmerni so bili licealni knjižničar Miha Kastelic, takrat skriptor, deželne sodnije sestovalci Kuralt, prijatelj dijakov Kunšič (zadnji se je v mrazi sprehodeval), zvonar Zamasa, izvrstni tovarnar, vrli narodnjak — pač je čuda, da njegov sin in vnučka zagrizena nemčurja — in drugi meni nepoznati so k Lozarju zahajali. Le za tiskarja knjig Blaznika še vem, da je bil tudi vedno zraven.

Pa enkrat, bilo je meseca prosenca 1843, so gospodje

težko pričakovano prato pogrešali. Poslušajte, kaj se je zgodilo!

Mi sedmošolci smo v I. nadstropju matematiko študirali. Nas je bilo mislim šest. Primož Remič, Kmetov iz Rupe pri Kranju, Simen Paulin, Janov, eno uro pred Tržičem ob veliki cesti doma, Globočnik Franc iz Železnikov, sin bogatih staršev, Karol Kresnik, profesorjev sin, jaz in domači sin Boštjan Luteršek, Remič je bil naš korepetitor.

Utrjeni smo bili od študija, zeblo nas je, naši želodci so bili prazni kakor naše mošnje, pa tudi en malo žleht smo bili.

hujše pa hišna gospodinja Lozarca. Ker so gospodje drugi dan izvedli, kako je pečenka iz kuhinje k nam prišla, so se večinoma smijali in nam prvoščli to tako poceni in dobro počenko. Ta tativina ni nič slabih nasledkov za nas imela.

STARE KRČME

Morda ne bo napak, ob tej priložnosti, ko že govorimo o stari Lozarjevi gostilni, povedati nekaj odlomkov iz še-gavih zapisov Jakoba Alešovca (1842—1901), bližnjega rojaka iz Skaručne pod Smarno goro, po krvici pozabljenega prvega slovenskega humorističnega pisatelja.

Leta 1879 je Aleševac takole razvrstil gostilničarje, te »dobretnike človeštva«.

LOZARJEVA GOSTILNA v ljubljanski Rožni ulici štev. 15

Kmalu smo jo pogodli ter smo Boštjana našuntali, da mora nam kaj za pod zob preskrbeti; najboljše bi bila pečenka, da jo bomo tudi mi jeli, ne samo profesorji, doktorji in drugi požeruhni.

Boštjan zgine, opazuje kuhinjo, ko nobeniga notri ni bilo, zagrabi za raženj s pečenko in prinese jo nam. — Slastno je dišala ter nas posobno okreplčala. Potlej je Francelj Globočnik še za en firkelj vina dal, ker je bilo pa za nas premalo, je hišni hlapec Boštjanu denar še za dva firkeljna posodil.

Tisti večer so se na pečenko čakajoči gostje jezili, naj-

1. Gostilničar za gospodo. Pri njem je vse gospisko, mize pogrnjene, na stenah zrcala. Zvečer se v lučih vse blešči, kot v cerkvi. Natakarice so bolj podobne mladim gospodčinam in nališanim igralkam, nego postrežnicam. Naučene so na »trinkgeld« in cenijo goste po njem. Dobrega vina gostilničar za gospodo ne toči, po njegovi pijači te glava boli.

2. Krčmar boljše vrste. Včasih ima tudi katero od miz s prtom pogrnjeno, na steni visi kaka slika. A prav gosposkega pri takem krčmarju ni dosti. Postrežbo opravlja možak kar sam ali nje-

gova rodbina. Vse je bolj domače. Gospodar je vrl narodnjak. Gostje mu niso tuji ljudje, marveč dobri znanci: govori vse navskriž in tudi krčmar včasih kako reče. Pijača je izvrstna in tudi jed iz njegove kuhinje je dobra. Krčmar boljše sorte sam skrbno pazi, da ni nikomur kozarec prazen. Pijancev ne mara, vesele goste pa ima rad.

3. Krčmar nižje vrste. Njegovo »delovišče«, je že slabše stopnje. Mize nima nobene pogrnjene. Tla so nesnažna. Postrežba je ženska. Kletariči se viđi burna preteklost že na obrazu in na vsej postavi. Kadarski gostov stoji na pragu ali gleda skozi okno. Pijača in jed v teh krčmeh nista kaj prida. Podnevi le redkokateri upa v tak brlog ali pajzelj neprijetnega duha. Zato krčmarju ni treba skribeti kaj prav posebno za jedajo in pijačo. Bolj se pobriaga, da ima v službi take postrežnice, ki so z vsakomur »prijazne«. Podnevi torej ta krčmar ne žanje, šele zvereč, proti polnoči, prične njegova žetev, pri kateri mu njegove natakarice vrlo pomagajo na različne načine.

4. Žganjar. Pivnica teh »imenitnih« lokalov, šnopsarij, je nečedna, temna, zatohla. Stolov je malo, kvečjemu kaka klop ob steni. Gostje ne hodijo semkaj gatis žejjo, pač pa prihajajo v tak brlog iz obupanosti. Pijača je le spirit, pomešan z vodo. Ima pa različna imena, pač po duhu, ki ga ji žganjar doda iz kakih cvetov. Gostje žganjarn so navadno le kaki lenihu, potepuhni v berači. Ti zamenjujejo priberačene krajevje za »ta kratkega«. Na kredo nobeden nič ne dobi, še celo denar je treba položiti na mizo, preden je frakelj nalit.

Tako je okarakteriziral Alešovec ljubljanske gostilnice. — V starem Prešernovem Kranju bi mogli slovitih »52 starih gostiln« prav podobno razdeliti na kategorije. Le s to razliko, da gospodskih gostiln v Kranju ni bilo. Bile so bolj domače, kjer je strezel gospodar sam, včasih tudi njegove hčere ali pa kaka mlada sorodnica. V kuhinji pa je gospodarila skoraj praviloma gostilničarje žena.

A o starih kranjskih gostilnah bo le treba kdaj kaj napisati, še je živa tradicija — a vendarle bo treba pohititi in oteti pozabljenju nekatere prav šegave zgodbe.

Črtomir ZOREC

Po Prešernovih stopinjah

Vlom v zadružni dom

V noči od sobote na nedeljo je nekdo vlomil v zadružni dom v Predosljah. Neznan storilec je prišel v notranjost stavbe skozi pritično okno, ki je bilo po vsej verjetnosti že prej odprto. V televadnici je vlomil v zaklenjeno omaro, iz katere je odnesel uro štoparico, zračno puško in novo črno-belo nogometno žogo. V garderobi je nasilno odprl omaro, vendar iz nje ni ničesar odnesel. Vrednost ukradenih predmetov je okoli 350 N din.

L. M.

Ogenj v avtomobilu

V nedeljo, 22. oktobra, se je na cesti JLA v Tržiču med vožnjo vnela električna napeljava na osebnem avtomobilu last Maksa Jelovčana iz Tržiča. Škode na vozilu je za 1000 N din.

L. M.

Avtomobil se je prevrnil

V nedeljo, 22. oktobra, zjutraj se je na mostu čez Peričico zgodila hujša prometna nesreča. Voznik Stojadin Ilić je z neprimerno hitrostjo vozil v smeri proti Jesenicam. Na poledeneli cesti je začelo avtomobil zanašati, prevrnil se je na streho in nato spet nazaj na kolesa. Voznik ni bil ranjen, Škode na vozilu pa je za 8300 N din. L. M.

Pešec omahnil pod moped

V soboto, 21. oktobra zvčer, se je na cesti II. reda v Tržiču na cesti JLA zgodila hujša prometna nesreča. Janez Oman, rojen 1924, iz Tržiča je opotekaje se hodil po cesti. V trenutku, ko je pripeljal mopedist Karl Mihelič, je Omana zaradi vijenosti zaneslo na sredino ceste, tako da ga je mopedist zadel in sta oba padla. Pešec in mopedist sta hudo ranjeni. L. M.

V nekaj stavkih

● JESENICE — Delavska univerza na Jesenicah je v zadnjih dveh letih poleg drugega dela priredila v 12 krajih 379 predavanj in filmskih večerov. Obisk je bil zelo dober, v domu upokojencev na Javorniku ter v vseh Podkoren in Rateče pa rekorden.

● JESENICE — V jeseniški občini je najbolj pereče posmanjanje šolskih prostorov v Kranjski gori, na Jesenicah in delno v Žirovnici. Zato so se odločili, da bodo zbrali potreben denar pri delovnih organizacijah. Povsdaj naj bi na zaposlenega prispevali po 8000 starih dinarjev. Računajo, da bi tako letno zbrali okoli 95 milijonov starih dinarjev. Oddelek za družbene službe SO Jesenice je že poslal 133 pogodb, na katere so že dobili pritrdilni odgovor od 73 delovnih organizacij. Od teh delovnih organizacij bi se moralo letno natači 80 milijonov starih dinarjev. Ker pa so podpisniki pogodb poslali do konca septembra le okoli 12 milijonov starih dinarjev, je skupščina ponovno priporočila delovnim organizacijam naj prispevajo obljudljeni denar.

● JESENICE — Koniec letosnjega julija je bilo v jesniški občini 144 nerešenih prošenj za stanovanja. Prošnje je vložilo 68 upokojencev, 54 aktivnih delavcev in 22 drugih. Da bi lahko vsem ugodili, potrebujejo 14 garsonjer, 66 enosobnih, 38 dvosobnih in 26 trosobnih stanovanj. Najstarejša prošnja je bila vložena leta 1957, 63 jih je bilo vloženo leta 1966, večina, okoli 80, pa letos.

● JELOVICA — V organizaciji mladinskega odseka planinskega društva Radovljica je bilo v nedeljo na Jelovici tekmovanje za republiško orientacijsko prvenstvo in za mladinski pokal Jelovice. Na startu se je prijavilo 14 pionirskih, mladinskih in članskih ekip iz raznih krajev Slovenije. Med najmlajšimi planinci — pionirji se je najbolje odrezala ekipa iz Kranja v postavi Kristan, Oman in Jerman. S časom, iznajdljivostjo in sposobnostjo v orientaciji, v določanju azimuta in v drugih zahtevah so nabrali največ točk ter tako že tretjič in s tem tudi za vedno osvojili republiški pokal orientacijskih pionirskih pohodov. Zanimivo je, da so ta pokal od leta 1960, odkar obstaja, v glavnem zadrževali pionirji Gorenjske — Jesenice in Bled z izjemo Poljč pred tremi leti. Zatem pa so si ga priborili kranjski pionirji v trajno last. Na nedeljskem tekmovanju so kranjski pionirji prav tako osvojili pokal Jelovice. V tekmovanju mladinskih in članskih ekip pa so oba pokala osvojili Radovljčani.

● GOZD MARTULJK — Naselje Gozd Martuljk se vedno bolj turistično razvija. Letos so odprli recepcijo, ki je podružnica Kranjske gore, za svoj kraj pa so izdelali lep prospekt. Skozi vas je bila do pred kratkim slaba razsvetljava, letos pa so s skupnimi močmi zbrali sredstva za novo. Poleti so električarji Elektro Žirovnic ob glavni cesti in proti domu France Rozman postavili devetindvajset novih svetil.

● JESENICE — Na Jesenicah imajo sobe za prenočišče le v hotelih Korotan in Pošta. Ker zasebniki tujskih sob skoraj nimajo, se poleti večkrat zgodi, da gostje, ki bi radi prenočili na Jesenicah, isčejo sobe na Potokih, Hrušici in še dlje. Da bi povečali prenočitvene zmogljivosti, so se pri podjetju Gorenjka odločili, da v hotelu Korotan, kjer je bila prej pekarna, naredijo več sob za tujce. Preuređitvena dela so že v teku in bo kmalu na razpolago sedem sob z eno in pet sob z dvema posteljama.

Prekratka varnostna razdalja

Zaradi prekratke varnostne razdalje se je v nedeljo, 22. oktobra, pripetila na cesti II. reda na Ribičevem lazu v Bohinju huda prometna nesreča. Franc Vojvode v osebnem avtomobilu LJ-275-24 je na ravnem odseklu ceste ustavil avto na skrajni desni strani. Za njim vozeči osebni avtomobil LJ-607-72, ki ga je vozil Roman Ogrin iz Ljubljane, zaradi prekratke varnostne razdalje ni mogel ustaviti in je trčil v stoječi avtomobil. Pri nesreči ni bil nihče ranjen, škode pa je za 3000 N din. L. M.

Nesreča na poledeneli cesti

V soboto, 21. oktobra, zjutraj se je na cesti I/1 na mostu čez Peričico pri Radovljici pripetila lažja prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila LJ-557-02 Milan Tonejc iz Ljubljane je vozil od Podtabora proti Radovljici. Ko je prvočil iz Predora na most čez Peričico, ga je zaradi poledenele ceste in neprimerne hitrosti začelo zanašati, tako da je zadel v ograjo na mostu. Škode na vozilu in na ograji je za 2000 N din. L. M.

Usodni nepregledni ovinek

Na Savski cesti v Kranju se je v ponedeljek, 23. oktobra, zgodila hujša prometna nesreča. Voznik Janez Jagodic, rojen 1941, je v osebnem avtomobilu LJ-16-96 vozil po Savski cesti od križišča z Ljubljanske proti Smledniški cesti. Pri tovarni Kontaktor je v levi nepregledni ovinek pripeljal po levi strani. Iz nasprotne smeri je tedaj pripeljal tovorni avtomobil. Jagodic je hitro zavil v desno, pri tem pa se je zaradi velike hitrosti zaletel v betonsko ograjo na desni strani ceste. Ob ograji je drsel še okoli 9 metrov in nato trčil v parkirani osebni avtomobil, last Janeza Puška iz Kranja. Janez Jagodic je po nesreči odpeljal naprej. Pri nesreči ni bil ranjen nihče, škode na vozilih pa je za 6000 N din. L. M.

Nesreča avtomobilista

Na cesti IV. reda v Predvoru se je v soboto, 21. oktobra popoldne, zgodila hujša prometna nesreča. Voznik Jože Lombar, rojen 1941, je v osebnem avtomobilu LJ-316-29 vozil iz Predvora proti Tupaličam. V nepreglednem ovinku je ob srečanju z neznanim voznikom, ki je vozil po sredini ceste, zavozil na desni rob cestišča, nato na levo stran ceste pa spet v desno in se končno prevrnil na bok. Na vozilu je za 5500 N din škode. L. M.

Smrtna nesreča avstrijskega alpinista

V nedeljo, 22. oktobra, je skupina 15 avstrijskih hribolazcev prišla do Češke koče. Od tam so se napotili prek Mlinarskega sedla po markirani poti prek Malega na Veliki Grintavec (2558 m). Skupino je vodil star izkušen alpinist in reševalec Otto Rosenkranz. Okoli 200 metrov pod vrhom Grintavca se je od skupine ločil Heinrich Magauer, star izkušen hribolazec in poznavalec Julijcev. Tudi na Grintavcu ni plezal prvih. Ko se je ločil od skupine, je hotel priti do vrha Grintavca po poti čez Mali Raz. Pri tem se mu je utrgala še nimamo. Še tako da je padel 30 me-

Prometna nesreča? Ne, le pogled na cesto ob letališču Lesce. Na glavni cesti se ustavljajo kolone avtomobilov, ljudje izstopajo in opazujejo letalce. Ob takšnih primerih bi bilo res nujno, da se v to smer včasih zapelje avtomobil leteče milice, kajti drugače bomo lahko v kratkem s podobno sliko poročali o nesreči. — Foto: F. Perdan

Ignac Beton iz Rupe pri Kranju je bil nadvse presenečen, ko je na svoji njivi črne redkve opazil tudi nekaj nenavadnih primerkov. Najtežja redkva med njimi je tehta nč manj kot celih šest kilogramov. Ignac Beton pa je na Rupi znan še po spomladni se je navdušil nad dolgimi lasmi in sedaj lahko konkurira že marsikateremu beatlesu, kar je pri starejših redkost. — Foto: F. Perdan

Radio

SREDA — 25. oktobra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pisani svet pravljic in zgodb — 9.10 Kaleidoskop zabavnih zvokov — 9.45 Glasbena pravljica — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuge goste — 11.15 Ob sredah pred poldnevom — 12.10 Opoldanski intermezzo — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Knjeginja čardaša — odločki iz operete — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Ha-

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

Sarka — opera v treh dejanjih — 22.50 Medigra z godali — 23.05 Literarni nokturno

CETRTEK — 26. oktobra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Pesmi iz Dalmacije — 9.40 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuge goste — 11.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavnih melodij — 12.10 Odlomki iz opere Deseti brat — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igra godba na pihala Florida — Taurina — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Predvajamo prvič — 15.20 Zabavni intermezzo — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Turistična od-

daja — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Četrkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.10 Komorni večer — 23.05 Literarni nokturno

PETEK — 27. oktobra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Narodne v priredbi Tončke Maroltove — 9.40 Iz glasbenih šol — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuge goste — 11.15 Lahka glasba slovenskih avtorjev — 12.10 Igra madžarski violinist András Simor — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez hrib in dol — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Pred-

stavljam veliki zabavni orkester Dean Franconi — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.45 Kulturni globus — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Glasbene uganke — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Pesmi raznih narodov poje Komorni zbor RTV Ljubljana — 20.30 Igrajo revijski orkestri — 20.45 Dobimo se ob isti uri — 21.15 Odaja o morju in pomorščakih — 22.10 Iz sodobne ameriške glasbe — 23.05 Literarni nokturno

Televizija

SREDA — 25. oktobra

16.15 Dežurna ulica (RTV Beograd) — 17.00 Poročila, 17.05 Oddaja za otroke (RTV Zagreb) — 17.25 Popotovanje po Aziji, 17.55 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 18.15 Združenje radovednežev, 19.00 Reportaža (RTV Zagreb) — 19.30 Filmi s festivala Lov in ribolov (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak, 20.40 Na dnu — TV drama, 21.45 Mednarodni jazz festival v Ljubljani, 22.25 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — 22.30 Predolimpijska tekmovanja v Mehiki (RTV Zagreb) — **Drugi spored:** 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Spored JRT (RTV Zagreb) — 19.30 TV pošta, 19.54 Lahko noč, otroci, 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 17.25 Poljudno znanstveni film (RTV Beograd) — 20.30 Propagandna oddaja, 20.40 V smeri kažipota, 21.40 Biseri glasbene literature, 21.55 Ustvarjalec in njegovo delo, 22.10 Informativna oddaja (RTV Zagreb)

Beograd) — 19.40 TV prospekt (RTV Zagreb) — 19.54 propagandna oddaja (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 Aktualni razgovori (RTV Beograd) — 21.30 Na dnu — II. del TV drame, 22.35 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Spored JRT (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci, 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 17.25 Poljudno znanstveni film (RTV Beograd) — 20.30 Propagandna oddaja, 20.40 V smeri kažipota, 21.40 Biseri glasbene literature, 21.55 Ustvarjalec in njegovo delo, 22.10 Informativna oddaja (RTV Zagreb)

PETEK — 27. oktobra

9.40 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.50 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.25 Poročila, 17.30 Oddaja za otroke (RTV Skopje) — 17.55 TV obzornik, 18.15 Glasbeni magazin, 19.05 Na sedmi stezi, 19.35 Cik cak 19.40 Domiselnost in snobizem (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak, 20.40 Trinajstica, 22.10 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — 22.30 Šlagter sezone, 22.50 Predolimpijska tekmovanja v Mehiki (RTV Zagreb) — 23.50 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Mladinska oddaja, 19.05 Panorama, 19.54 Lahko noč, otroci (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 20.30 Propagandna oddaja (RTV Beograd) — 20.40 Prvi učitelj (RTV Zagreb) — 22.10 Informativna oddaja (RTV Zagreb)

Kino

Jesenice RADIO

25. oktobra angl. barv. film NA POMOC
26. oktobra nem. jug. barv. CS film LABIRINT SMRTI
27. oktobra nemški film VANINA, VANINI

Jesenice PLAVZ

25. oktobra nem. jug. barv. CS film LABIRINT SMRTI
26. oktobra italij. film PO-TEPENKA RAGAZZOLA
27. oktobra italij. film PO-TEPENKA RAGAZZOLA

Dovje - Mojstrana

26. oktobra ital. barv. CS film CEZAR PROTI PIRATOM

Kranjska gora

25. oktobra angl. barv. film NA POMOC
27. oktobra ital. barv. film CEZAR PROTI PIRATOM

Škofja Loka SORA

25. oktobra amer. film KARAVANA HRABRIH ob 18. in 20. uri

26. oktobra nemški film MORILEC S TEMZE ob 20. uri

27. oktobra nemški film MORILEC S TEMZE ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

25. oktobra amer. barv. film BOEING — BOEING ob 20. uri

26. oktobra amer. barv. film BOEING — BOEING ob 17.15 in 20. uri

Kranj CENTER

25. oktobra amer. barv. CS film DIVJA REKA ob 16., 18. in 20. uri

26. oktobra amer. barv. CS film TEKSASKI VOLKOVI ob 16., 18. in 20. uri

27. oktobra amer. barv. CS film TEKSASKI VOLKOVI ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

25. oktobra amer. barv. CS film

film SPARTAK ob 16. in 19. uri

26. oktobra amer. barv. CS film SPARTAK ob 16. in 19. uri

27. oktobra franc. barv. film SREČA ob 16. in 20. uri, amer. barv. CS film DIVJA REKA ob 18. uri

Strazišče SVOBODA

25. oktobra amer. barv. CS film TEKSASKI VOLKOVI ob 19.30

Prešernovo gledališče Kranj

SREDA — 25. oktobra, ob 18. uri koncertna priredba DON PASQUALE

CETRTEK — 26. oktobra, ob 19.30 satirična priredba IZREDNO ZASEDANJE v priredbi Fornezz, Petan, Torkar

33% popust

za I a kvaliteto

TERMOFORJEV št. 2,5

nudijo vse industrijske prodajalne SAVA Kranj

Kranj, Maistrov trg 2
Maribor, Trg revolucije 6

Zagreb, Gajeva 2/b

Split, Žrtava fašizma 27

Osijek, Augusta

Cesarca 29

Beograd, Kneza

Mihajlova 47

Sarajevo, Maršala Tita 15

Skopje, Ljubljanska 14

ZNIŽANA CENA

od 10,80 N din

na 7,20 N din

Prodam

Ugodno prodam PLINSKI ŠTEDILNIK z dvema JEKLENKAMA, PRTLJAŽNIK za renault 4L, PRIKOLICO za osebni avto. Naslov v oglašnem oddelku 5103

Prodam KORENJE. Dvorje 43, Cerknje 5104

Ugodno prodam malo rabljen kuhinjski jedilni KOT. Naslov v oglašnem oddelku 5105

Prodam SLAMOREZNICO s puhalnikom. Velesovo 18, Cerknje 5106

Ugodno prodam KOSILNIKO fočher, vprezne VILE, PLUG obračalnik ter KONJA po izbiri. Kupim dvobrazni OBRACALNIK za traktor. Zmrzlkar Ciril, Koseze 31, Vodice nad Ljubljano 5107

Prodam strešno OPEKO bobrovec. Bržnik, Zalog 6, Golnik 5108

Prodam JABOLKA jonatan, caljevič, krivopečelj in druge. Demšar, Zabukovje 1, Zg. Besnica 5109

Prodam JERMENICO za »stejer«. Zg. Bitnje 44, žabnica 5110

Prodam avstrijski globok OTROSKI VOZICEK. Bučan Jože, Britof 100, Kranj 5111

Prodam obrana zimska JABOLKA. Zibeljnik, Kokrica 86, Kranj 5112

Prodam KORENJE. Voklo 79, Šenčur 5113

Dva PLETILNA STROJA, regina — princez in stroj za otroško perilo prodam. Kranjc Ludvik, Ljubno 43, Podnart 5114

Ugodno prodam polavtomatični PRALNI STROJ himo. Zupan, Kranj, Tomšičeva 40 5115

Prodam KRAVO po teletu ali po izbiri. Tenetiše 6, Golnik 5116

Prodam PRASIČKE, Selca 33, Žirovnic 5021

NOVI PLESNI TEČAJI V DELAVSKEM DOMU — KRAJN

Nov plesni tečaj za začetnike, se bo začel v tork, 31. 10. Ta tečaj bo vedno ob torkih in petkih od 18.30 do 20.30. Nadaljevalni plesni tečaj se bo začel v pondeljek, 30. oktobra, in bo vedno ob pondeljkih in petkih od 18.30 do 20.30.

Prijave sprejemamo vsak dan od 18. do 19. ure v delavskem domu, vhod 4/I.

Ugodna prilika!

Vse pridelovalce ajde obveščamo, da bomo v lastnih skladiščih Kranj in Lesce odkupovali ajdo po najvišjih cenah. Na željo bodo skladišča takoj

izdajala v zameno vse vrste žitaric in mlevkov, z obračunom po grosističnih cenah.

Zivilski kombinat ŽITO — DE Gorenjska

Prodam električni GRAMOFON s ploščami. Premru Jože, Predosje 27, Kranj

Prodam ELEKTROMOTOR 5 KM. Pivka 45, Naklo 5118

Ugodno prodam ŽENSKO KOLO. Britof 135, Kranj 5119

Ugodno prodam dve novi diatonični HARMONIKI ter celotno ozvočenje. Praprotnik, Ljubno 86/a Podnart 5041

Ostalo

Iščem SOBICO pri iskreni družini. Dobro kuham, šivam za vso oskrbo. Ponudbe poslati pod »Starejša agilna žena« 5121

Iščem 5000 N din POSOJILA za eno leto, vrнем 6500 N din. Ponudbe poslati pod »GARANCIJA« 5122

DEKLE s srednješolsko izobrazbo, z znanjem nemščine, francoščine in strojepisja išče zaposlitev v Kranju. Ponudbe poslati pod »Vestna in pridna« 5123

Solidna zakonca brez otrok iščeta skromno stanovanje, ali SOBO pri starejših osebah. Nudim tudi pomoč. Naslov v oglašnem oddelku 5124

Izgubil sem USNJENO ROKAVICO od mesnice do cerkev v Kranju. Najditelja prosim, da jo odda v oglašni oddelku proti nagradi 5125

Iščem SOBO v Kranju. Ponudbe poslati pod »Lepa nagrada« 5126

SOBO, po možnosti tudi hrano, išče DIJAK pri solidni družini. Ponudbe poslati pod »TEKSTILEC« 5127

Oddam v najem MEHANIČNO DELAVNICO s prostorom in orodjem. Verdir, Žirovica 5128

Mirno in pošteno DEKLE išče sobo v središču Kranja ali okolici. Naslov v oglašnem oddelku 5129

Industrija usnja STANDARD KRAJN, Savska cesta 20 a

proda
iz svojih osnovnih sredstev

**1. ELEKTROMOTOR
Z ZAGANJAČEM
14 kW, 1400 obr./min.
model S 37/6****2. STROJ ZA STRUŽENJE KOŽE,
300 mm**

Ogled v tovarni do četrtek, 26. 10. 1967, do 10. ure za družbeni sektor, po 10. uri pa za privatnike.

KUHNINA V DELFINU ZOPET ODPRTA

Sporočamo, da smo odprli preurejeno kuhinjo v gostilni Delfin (za trgovino Delikatesa v Kranju). Okusne in poceni malice. Vsak dan sveže morske ribe in postri.

Kolektiv

Pri zahvali žun popravljamo napako, ki je nastala. Pravilno je JOŽETA ŽUNA

**KADAR VOZIS,
NE BERI!
KADAR BERES, BERI
PAVLIHO!**

Aerodrom Ljubljana

Hotel letališče obvešča vse ljubitelje zimskega športa, da začne z rednim poslovanjem v brunarici in depandansi na Krvavcu v Tihi dolini s 1. decembrom 1967.

Zaradi razporeditve prosimo vse zainteresirane, ki žele preživeti svoj dočust na Krvavcu, da pravočasno rezervirajo mesta v naših objektih.

V letošnji zimski sezoni bomo prirejali tudi začetne smučarske tečaje. Točen razpored bomo objavili naknadno.

Sprejemamo rezervacije s predplačilom za novoletne praznike.

Umrla je naša dobra in skrbna žena, mama, stara mama, sestra in svakinja

**Angela Erman
rojena Bertonej**

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 26. oktobra 1967, ob 15.30 izpred hiše žalosti Lancovo 23, Radovljica

Zaluboči: mož Rok, hčerki Angelca in Marija z družinama, sestra Marija, brata Franc in Janez ter ostalo sorodstvo

Za posledicami prometne nesreče nas je za vedno zapustil član kolektiva tovariš

**Franc Novosel
dolgoletni direktor**

pogreb nepozabnega sodelavca bo v sredo, 25. 10. 1967, ob 15.30 izpred podjetja na pokopališču v Begunje

Delovni kolektiv
in sindikalna podružnica
**TAPETNISTVO - SEDLARSTVO
RADOV LJICA**

Kako poteka fluorografska akcija?

Po dosedanjih nepopolnih podatkih je odziv prebivalstva za fluorografski pregled na območju kranjske občine razmeroma ugoden. Dobra udeležba je bila na območju Velesovega, Apna in v Beli, kar je predvsem zasluga krajinskih odborov RK, ki so zelo aktivno pomagali pri organizaciji same baze in tudi osebno obveščali prebivalce.

Slaba pa je bila udeležba na območju baze Planina, Bitnje in Trboje. Na Planini je bila skupna odstotnost 14 %, od tega neopravičeno 10 %. V Bitnjah je bilo skupno odstotnih 11 %, od tega neopravičeno 8 %. V Trbojah je bilo skupno odstotnih 13 %, od tega neopravičeno 5 %. Neopravičeno odstotni znižujejo odstotek udeležbe in s tem povzročajo dopolnilno delo organizatorjem fluorografske akcije, škodujejo sebi in svoji okolici. Neopravičeno odstotni so dobili počitna vabilna in kdor se fluorografirana ni udeležil, je bil predlagan sodnik za prekrške za kaznovanje. Ne glede na to pa se zamudniki morajo udeležiti fluorografiranja.

Vsi občani, ki iz kakršnaki voli vzroka niso prišli na fluorografski pregled na dan in ob uri, ki se glasi na vabi, naj gredo na najbližje fluorografsko bazo. Zadnji dan fluorografiranja bo pri Zdravstvenem domu v Kranju v tork, dne 31/10/1967 od 10. do 15. ure (in ne do 17. ure, kot je bilo po prvotnem programu zaradi dneva pred praznikom 1. novembra), tako da se lahko udeleži fluorografiranja tudi zamudniki, ki so bili iz kakršnega vzroka zadržani.

Komisija za propagando

V soboto, 28. oktobra 1967, bo v Kranju srečanje esperantistov obmejnih mest Avstrije, Italije in Jugoslavije. Za to srečanje je Esperantsko društvo Kranj pripravilo kulturni program, ki bo pri koncertni dvorani delavskega doma. Na sprednu bodo diazotivti S. Tavčarja Moj redni kraj in nastop folklornih skupin iz Preddvora.

K udeležbi vabimo vse občane
Odbor

Gorenjska prva na četveroboju

V Trbovljah je bilo tradicionalno srečanje atletskih pokrajinskih reprezentanc Dolenjske, Primorske, Zasavja in Gorenjske. Ekipa Gorenjske je zmagala v moški in ženski konkurenči. Prihodnje leto bo ta četveroboj v Kranju. J. J.

Tržičani drugi

Na tretji (zadnji) tekmi za medrepubliško prvenstvo med Slovenijo in Hrvatsko v moto-crossu v Brežicah je med posamezniki magal Šoštarič (Karlovac — CZ). Tržičani: Janez Rotar je bil tretji, Ahačič šesti, Andrej Rotar pa je med dirko odstopil zaradi okvare na motorju.

Med ekipami je tržička ekipa zasedla drugo mesto. — dh

Sindikalne športne igre

V ponedeljek so bile v Kranju sindikalne športne igre v namiznem tenisu. Pomerile so se ekipne sindikalnih podružnic Iskre, Save, LIK in IBI. REZULTATI: Iskra : LIK 5:4, Save : IBI 5:3, LIK : IBI 5:2, LIK : Save 5:2, Iskra : IBI 5:3 in Iskra : Save 5:2.

Končni vrstni red: 1. Iskra, 2. LIK, 3. Save, 4. IBI. A. Ž.

Nič več bojazni za sneg

V prihodnjih dneh bo prejela tovarna Elan od poslovnega partnerja iz ZDA napravo za pripravljanje umetnega snega. Ob primerni temperaturi (okoli 0°C) bo torej možno napraviti s to napravo povsod sneg, tako da bodo lahko v primeru pomajkanja snega s to napravo v kratkem času pokrili posamezna smučišča ali skakalnice.

J. J.

Jeseničani v Avstriji

Ekipa SD Jesenice je pred dnevi gostovala v Lienzu v Avstriji na povaabilo šahistov iz Lienza in Finkenstein. V prijateljskem dvoboru s kombinirano ekipo teh dveh mest so zmagali Jeseničani z rezultatom 11:8. V. B.

Plavalci Triglava že trenirajo

Po enomesecnem odmoru so 15. oktobra že začeli z rednimi treningi plavalci in plavalke kranjskega Triglava v zimskem bazenu. Žensko ekipo bo tudi v novi sezoni vodila Anka Colnar, moško ekipo pa bo letos treniral Franc Rebolj. Tehnični vodja kluba pa bo odslej dr. Drago Petrič. J. J.

Slavija : Triglav 2:0 (0:0)

Komentar V. Mladenovića

Pred tekmo sem bil prepričan, da bomo osvojili vsaj eno točko. Večina igralcev se je zelo potrudila, da izpolni mojo nalogu. Vse bi se najbolje zaključilo, če ne bi bil izključen iz igre najboljši igralec v napadu Vukotič. Vse do njegove izključitve smo bili povsem enakovreden nasprotnik. Mislim, da je bil Vukotič neopravičeno izključen. Naj bo kakorkoli že, spet smo izgubili dve točki, z žalostno ugotovitvijo, da nismo spet enega igrača manj (Vukotič je že četrti igralec Triglava, ki je bil izključen iz igre v letošnjem prvenstvu). Če bodo sodniki tudi v bodoče imeli tako ostra merila z našimi igralci, bomo imeli v prihodnje težko nalogu sestaviti enajstenco.

Ocene moštva: Vagaja 7, Ajdovec 6,5, Benčina 7,5, Ugriča 7, Nosač 7,5, Prester 6,5, Kožar 6, Verbič 5, Vukotič 6, Bucalo 6,5, Andolšek 6,5.

Preberite mimogrede

NOGOMET — V zahodni cnski nogometni ligi je Kamnik izgubil v Postojni z domaćim Nanosom z 2:3 (2:2).

ROKOMET — V slovenski moški ligi je Tržič visoko premagal Brežice z 21:14 (11:9) in je trenutno na četrtjem mestu. V ženski republiški ligi je presenečenje pripravila ekipa Storžiča, ki je doma igrala neodločeno z Mursko Soboto s 6:6 (2:3) in s tem osvojila prvo točko na domaćem Igrisču v zadnjih dveh letih. Ostala dva predstavnika gorenjske v republiški ligi sta izgubila s tesnima rezultatoma: Brežice : Selca 7:6 (5:3), Piran : Kranj 8:6 (3:4). Po predzadnjem kolu so Selca na tretjem mestu, Kranj na sedmtem in Storžič na osmem mestu.

ODBOJKA — V predzadnjem kolu republiške lige je Triglav v Novem mestu premagal domačo ekipo s 3:0 in je na lestvici še vedno na predzadnjem mestu.

Turk in Rozmanova — državna prvaka v kegljanju

Kegljači z Gorenjske so na minulem državnem prvenstvu v kegljanju, ki je bilo v Slavonskem Brodu, dosegli spet izreden uspeh. Med prvo deseterico so se uvrstili kar štirje kegljači z Gorenjske. Kranjcanci Jože Turk pa je s prednostjo 40 podprtih kegljev osvojil naslov državnega prvaka in tako potrdil letošnjo formo, ko je zabeležil že nekaj zelo lepih rezultatov. Odlično pa se je uvrstil tudi Martelanc, saj je zasedel tretje mesto.

REZULTATI: 1. Turk (Triglav) 1831 (895, 936), 2. Steržaj (Branik) 1791, 3. Martelanc (Triglav) 1782, 4. Šlibar (Jesenice) 1779, 10. Ambrožič (Triglav) 1727, 16. Česen (Triglav) 1708 itd.

Naslov prvaka pa je v konkurenči članic osvojila tudi Kranjcanka Justa Rozman z izredno dobrim rezultatom. Prvenstvo je bilo minulo nedeljo v Varaždinu.

Uspeh kranjskih kegljačev in kegljark v letošnji sezoni je od obstoja kluba doslej največji dosežek. Osvojili so tudi ekipno državno prvenstvo ter vrsto drugih pomembnih naslovov v posamični konkurenči.

J. Javornik

Izbiramo najboljšega gorenjskega športnika

Blaž Jakopič - trikratni zmagovalec na državnem prvenstvu

Blaž Jakopič je bil rojen 1. novembra 1945 na Bledu, je študent tretjega letnika pravne fakultete v Ljubljani, član SD Jesenice in stalni član državne reprezentance v alpskem smučanju.

Čeprav je bil njegov oče znani smučarski skakalec, se je Blaž odločil za alpsko smučanje. Na svoj veliki talent je opozoril že kot pionir, saj so se že takrat začele vrstiti njegove zmage. V mladinski konkurenči dve leti ni imel tekmece. Na tekmovanjih, kjer se je starterju prijavil tudi Blaž, je bilo vprašanje zmagovalca že odločeno.

V članski konkurenči je bilo med starejšimi prekušenimi tekmeci težko prodreti v sam vrh. Blažu je to uspelo že drugo leto in od takrat je stalni član državne reprezentance. V lanskem sezoni, njegovi najuspešnejši, je postal državni prvak v slalomu, smuku in kombinaciji. Zmagal je na študentskem državnem prvenstvu v Kranjski gori in enakem tekmovanju v Avstriji. Na letošnjem poletnem prvenstvu Slovenije na Kredarici je osvojil prvo mesto v slalomu, poleg tega pa je pozimi zastopal Jugoslavijo na vseh mednarodnih tekmovanjih v tujini, kjer je žel v hudi mednarodni konkurenči lepe uspehe.

Njegovi uspehi so plod vestnega in marljivega treninga čez vse leto. Letošnja predolimpijska sezona bo zanj posebno pomembna in Blaž bo brez dvoma z rezultati še enkrat dokazal, da je trenutno jugoslovenski smučar številka 1.

L. Katnik

Mopedisti!

Za tiste, ki še niso registrirali svojih mopedov, avto-moto društvo Kranj organizira **ZADNJIKRAT** v tem letu registracijo, ki bo 6. in 7. novembra vsak dan od 8. do 12. in 14. do 16. ure v Tomšičevi ulici 1 (bivši gasilski dom).

AMD Kranj

Gorenjska rokometska liga

Radovljica — jesenski prvak

Osmo kolo v gorenjski rokometski ligi je prineslo velik uspeh rokometašem Selcu. Selca so zmagale v Škofji Loki. S tem uspehom je ekipa Selca vidno popravila svojo uvrstitev na lestvici. Po nekaj dobrih igrah so Jesenice neprizakovano doživele hud poraz na domačem terenu. Z zmago nad Kranjem B je Radovljica že osvojila praktično in teoretično naslov jesenskega prvaka. Novinec v ligi — Kamnik — pa je tudi slavil lepo zmago nad ekipo iz Križ. Kranjska gora je dosegla v tem kolu najvišjo zmago in se tako dokončno utrdila na drugem mestu.

Rezultati: Škofja Loka : Selca 10:14 (2:6), Jesenice : Žabnica 18:30 (10:17), Kamnik : Križe B 30:19 (16:8), Radovljica : Kranj B 20:13 (10:8), Kranjska gora : Krvavec 37:14 (12:6).

Lestvica:	Radovljica	8	8	0	0	159:108	16
Kranjska gora	8	6	1	1	155:106	13	
Selca	8	5	0	3	106:85	10	
Šk. Loka	8	4	1	3	136:119	9	
Kamnik	8	4	0	4	147:150	8	
Kranj B	8	3	1	4	114:120	7	
Žabnica	8	3	0	5	150:144	6	
Jesenice	8	3	0	5	144:147	6	
Križe B	8	1	1	6	107:160	3	
Krvavec	8	1	0	7	95:174	2	

P. Didič

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Korška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefon: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, mašoglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnila: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih številk 0.40 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 20% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.